

Zapojení krajů do pomoci obcím v krizových situacích

Kristýna Maršálková

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav krizového řízení

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna Maršálková**
Osobní číslo: **L13144**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Zapojení krajů do pomoci obcím v krizových situacích**

Zásady pro vypracování:

1. **Zhodnotit pomoc krajů obcím v ČR.**
2. **Analyzovat současnou pomoc krajů obcím.**
3. **Stanovit další možnosti pomoci kraje mé obci.**

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a Kraje*. 2.vydání. Praha: Linde Praha, 2001, 423 s. ISBN 80-7201-272-X.

[2] ŘÍHA, Ing. Milan, DiS. *Živelné pohromy*. 2. vydání. Praha: Armex Publishing, 2011, 128 s. ISBN 978-80-86795-97-3.

[3] ADAMEC, Vilém. *Ochrana před povodněmi a ochrana obyvatelstva*. 1. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2012, 131 s. ISBN 978-80-7385-118-7.

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Jaromír Maňásek

Ústav environmentální bezpečnosti

Datum zadání bakalářské práce:

5. února 2016

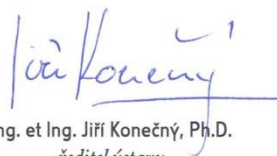
Termín odevzdání bakalářské práce:

9. května 2016

V Uherském Hradišti dne 22. února 2016

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti 9.5.2016

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce zpracovaná na téma „Zapojení krajů do pomoci obcím v krizových situacích“ je rozdělena do dvou částí, část teoretickou a část praktickou.

V teoretické části je zde popsáno rozdělení státu, vysvětlení pojmů krizová situace a mimořádná událost. Jednotlivé situace, které mohou nastat a popis postupu k jejich odstranění.

Praktická část je zaměřena na Zlínský kraj, obec s rozšířenou působností Uherský Brod a blízké okolí, zejména obec Dolní Němčí. Jsou zde popsány jednotlivé krizové situace a mimořádné události, které nastaly v posledních 10 letech.

Na závěr je analyzována největší mimořádná událost v obci s rozšířenou působností.

Klíčová slova: obec, krizové situace, mimořádné události, povodeň, požár

ABSTRACT

This bachelor thesis elaborates on the theme "Connection regions and villages to help in crisis situation" It is divided into two parts, the theoretical part and practical part. The theoretical part is described dividing states, explanation the concepts of crisis and emergency occurrence. These situations may will become and description of process to remove them. Practical part is focused on Zlín region, municipality extended authority Uherský Brod and village Dolní Němčí. In the thehis are described crisis situations and emergency occurrence, which have supervened in last 10 years. Conclusion of thehis is analyzed the most extraordinary event in the municipality extended authority.

Keywords: village, crisis situation, emergency occurrence, flood, fire

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu bakalářské práce JUDr. Jaromíru Maňáskovi za vstřícný přístup, trpělivost, cenné rady a odbornou pomoc při zpracování mé bakalářské práce. Další poděkování patří všem, kteří mě podporovali.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 SOUČASNÝ ČESKÝ STÁT	11
1.1 KRAJ	12
1.2 OBEC	13
2 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ V KRAJI	15
2.1 BEZPEČNOSTNÍ RADA	16
2.1.1 Bezpečnostní rada kraje	16
2.1.2 Bezpečnostní rada obce	16
2.2 KRIZOVÝ ŠTÁB	17
2.2.1 Krizový štáb kraje	17
2.2.2 Krizový štáb obce s rozšířenou působností	17
2.2.3 Krizový štáb obce	17
2.3 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	17
3 KRIZOVÁ SITUACE	19
3.1 KRIZOVÉ STAVY	19
4 MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST	20
4.1 POVODNĚ	21
4.2 POŽÁR	26
4.3 EPIDEMIE.....	29
4.4 EPIZOOTIE	29
4.5 PŘÍVALOVÉ DEŠTĚ	30
4.6 VICHŘICE	30
4.7 SUCHA.....	30
4.8 SESUVY	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
5 ZLÍNSKÝ KRAJ	33
5.1 ROZPOČET ZLÍNSKÉHO KRAJE	34
5.2 POMOC ZLÍNSKÉHO KRAJE	34
5.3 INFORMOVANOST KRAJE O VZNIKLÉ SITUACI.....	34
5.4 ZÁKLAD KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ JE LEGISLATIVNÍM ZMOCNĚNÍ	34
6 OBEC S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ UHERSKÝ BROD	35
6.1 BEZPEČNOSTNÍ RADY MĚSTA.....	36
6.2 KRIZOVÝ ŠTÁB MĚSTA.....	36
6.3 KRIZOVÝ PLÁN OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ	37
6.4 INFORMOVÁNÍ OBYVATEL	38
6.5 KRIZOVÁ SITUACE V UHERSKÉM BRODĚ POVODNĚ	39
6.6 MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST V UHERSKÉM BRODĚ POŽÁR PNEUMATIK.....	42

7	OBEC DOLNÍ NĚMČÍ.....	45
7.1	POMOC KRAJE OBCI DOLNÍ NĚMČÍ	46
7.2	KRIZOVÝ ŠTÁB OBCE	47
7.3	RIZIKA V OBCI	48
7.4	MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI V OBCI DOLNÍ NĚMČÍ	49
7.4.1	Povodeň.....	50
7.4.2	Krupobití	51
7.4.3	Nákaza BSE	51
7.4.4	Požár na poli.....	52
7.4.5	Hledání občana obce	52
7.4.6	Havárie hlavního zdroje vody	52
7.4.7	Plánovaný výpadek elektřiny	53
8	SWOT ANALÝZA	54
	ZÁVĚR	56
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	57
	SEZNAM ZDROJŮ A TABULEK	59
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	60
	SEZNAM OBRÁZKŮ	61
	SEZNAM TABULEK.....	62
	SEZNAM PŘÍLOH.....	63

ÚVOD

Z větších dálek je pohledově promítána obec Dolní Němčí na pozadí hlavního hřebenu Bílých Karpat, táhnoucí se od Lopenického sedla přes Hrabinu směrem k Javořině. Vstoupíme-li do obce z kterékoliv strany, zaujme nás až nezvyklá uspořádanost zástavby, důsledně udržovaný uliční systém, ulice orámované souvislou zelení a květinami. Obec je součástí Zlínského kraje, který je tvořen převážně kopcovitou krajinou. Rozprostírá se v chráněné krajinné oblasti Beskydy a Bílé Karpaty. Kraj je tvořen z 307 obcí, z toho je 30 měst. Originalitou kraje je fakt, že se skládá z úrodné Hané, pohostinného Slovácka a svérázného Valašska. Nejvýznamnějším vodním tokem je řeka Morava, do které se vlévá většina toků.

Voda je základní existenční tekutina a surovina pro potřeby člověka. Podle prognóz některých odborníků se budou v budoucnu v České republice z živelných pohrom zvyšovat především povodně. Problematika povodní a ochrana před nimi se v posledních dvou desetiletích stala fenoménem doby. Povodně představují jev, který vždy byl, je a bude spojen s výskytem množství vody, které do území přiteče a odteče. Nutno je rovněž zmínit také hrozbu požárů, dopravních nehod, nárůst závažných průmyslových havárií, regionálních ozbrojených konfliktů, zvyšování migrace, nepokojů, demonstrací, rasismu a terorismu. V souvislosti s prevencí a zvládnutím těchto mimořádných událostí plní závažné úkoly integrovaný záchranný systém, jehož základními složkami jsou Hasičský záchranný sbor České republiky a Policie České republiky, tyto jsou podřízeny Ministerstvu vnitra České republiky, což nesporně usnadňuje koordinaci jejich činností. K základním složkám neodmyslitelně patří také Zdravotní záchranná služba. Krizové zákony přispívají ke zkvalitnění činnosti Integrovaného záchranného systému při zvládnutí krizových situací a mimořádných událostí. Tyto složky 24 hodin denně působí při mimořádných událostech, zabezpečují ochranu obyvatelstva a civilní ochranu. Výskyt mimořádných událostí je nepravidelný a rozsah značně variabilní. Cílem práce je nejen teoreticky popsat krizovou situaci a mimořádnou událost, ale také prakticky seznámit se situacemi, které již nastaly za posledních 10 let v obci s rozšířenou působností Uherský Brod a obci Dolní Němčí, případně jak v daných situacích pracoval Integrovaný záchranný systém a Zlínský kraj.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SOUČASNÝ ČESKÝ STÁT

Česká republika (dále jen „ČR“) je dle Ústavy ČR složena z historických území Čech, Moravy a Slezska. Hlavním městem ČR je Praha, metropolí Moravy je Brno a v dnešním Moravskoslezském kraji je největším a zároveň krajským městem Ostrava.

Nejdůležitějšími orgány českého státu mají svá sídla v hlavním městě Praze (prezident, parlament, vláda). [1]

Hlavou státu je prezident, který je volen v přímých volbách a zastupuje stát navenek. Jeho volební období trvá 5 let a nemůže být zvolen více jak 2x za sebou. V roce 2013 se stal prezidentem ČR Miloš Zeman.

Zákonodárnou moc v ČR má Parlament, který je tvořen dvěma komorami, a to Poslaneckou sněmovnou a Senátem.

Poslanecká sněmovna se skládá z 200 členů, kteří jsou voleni na 4 roky. Členem může být každý občan ČR, který dosáhl věku 21 let. Senát je tvořen z 81 senátorů a ti jsou voleni na 6 let. Členem může být každý občan ČR, který dosáhl věku 40 let. Volby do obou komor probíhají tajným hlasováním. Žádný občan nemůže být současně členem obou komor Parlamentu. [2]

Dle Ústavy ČR je upravena v Hlavě VII - ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA

ČR se podle článku 99 člení na obce a ty jsou základními územními samosprávnými celky a dále se ČR skládá z vyšších územních samosprávních celků. [2]

Samostatně je upraveno hlavní město Praha. Má zároveň postavení kraje a mezi ostatními kraji počtem obyvatelstva řazeno k největším, rozlohou je ovšem jako kraj nejmenší.

Od 1. 1. 2000 je ČR rozdělena na 14 krajů - Jihočeský kraj, Jihomoravský kraj, Karlovarský kraj, Královéhradecký kraj, Liberecký kraj, Moravskoslezský kraj, Olomoucký kraj, Pardubický kraj, Plzeňský kraj, Praha, Středočeský kraj, Ústecký kraj, Vysočina a Zlínský kraj. Mezi největší patří Jihomoravský a Moravskoslezský kraj, mezi menší Karlovarský, Liberecký a mimo jiné i Zlínský kraj. Největších 10 měst ČR, které jsou krajskými městy Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec, Olomouc, Ústí nad Labem, Hradec Králové, České Budějovice a Pardubice. [3]

1.1 Kraj

Je vyšší územní samosprávný celek, který je definován zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích a je upravena v Hlavě I – OBECNÁ USTANOVENÍ

Kraj je podle § 1 zákona o krajích územním společenstvím občanů, náleží mu právo na samosprávu.

Kraj je veřejnoprávní korporací, vystupuje v právních vztazích svým jménem, má tedy postavení právnické osoby a právní subjektivitu. Vlastní určitý majetek a samostatně hospodaří s tímto majetkem v mezích, které stanoví zmíněný zákon o krajích. Hospodaří se svým majetkem na vlastní odpovědnost. [4]

Některé kraje nesou název podle svého krajského města např. Zlínský kraj, Olomoucký kraj, Pardubický kraj, ale jiné mají výstižnější název podle daného území např. Moravsko-slezský a Jihomoravský.

Kraj jako veřejná korporace navenek jedná jen orgány, které jsou určeny zákonem o krajích a z hlediska složení se člení:

- kolegiální, skládá se z více osob – zastupitelstvo, rada, výbory
- individuální, tvoří ji pouze jedna osoba – hejtman

Veřejnou korporaci rozeznáváme dle demokratické oprávněnosti:

- volení přímo občany – zastupitelstvo
- volení zastupitelstvem – rada, hejtman a zástupci hejtmana
- volení jinak – komise a zvláštní orgány kraje

Zastupitelstvo kraje již dle Ústavy a zákona o krajích je nejdůležitějším orgánem. Počet členů zastupitelstva je určeno zákonem o krajích a to následovně dle počtu obyvatel do 600 tisíc 45 členů, do 900 tisíc 55 členů a nad 900 tisíc 65 členů. [5]

Orgány kraje zajišťují přípravu na mimořádné události (dále jen „MU“) provádění záchranných a likvidačních prací. Krajský úřad plní následující úkoly – zajišťuje součinnost mezi obecními úřady a kontroluje připravenost poplachového plánu, koordinuje složky Integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“), podílí se na obnovení povodňového plánu kraje, zabezpečuje školení a instruktáže v oblasti ochrany obyvatel, organizuje označení nebezpečných oblastí, evakuaci a nezbytné prostředky k přežití obyvatelstva.

Úkolem hejtmána je organizovat složky IZS, koordinovat a připravovat se na MU. Při řešení MU dohlíží na záchranné a likvidační práce, schvaluje havarijný plán kraje. V případě potřeby může použít i krizový štáb kraje. [6]

Nad samostatnou působností krajů dohlíží Ministerstvo vnitra ve spolupráci s příslušnými správními úřady. Tento dohled je pouze následný nikoliv preventivní. [5]

1.2 Obec

Obec je základní územní samosprávný celek, který je definován zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích a je upravena v Hlavě I – OBECNÁ USTANOVENÍ

Podle § 1 je území obce ohraničeno a vymezeno vůči dalším sousedním obcím.

Pečuje o rozvoj a potřeby občanů, chrání jejich veřejné zájmy. [4]

Je základem územní samosprávy a platí zásada, že svobodná obec je základem svobodného státu. Obec je charakterizována znaky – vlastní území a majetek, obyvatelstvo, vystupování v právních vztazích svým jménem, hospodaření podle vlastního rozpočtu. Obec může mít vlastní symboly – znak (erb), prapor (vlajka), razítko (pečeť). Nese svůj historický název a katastrálním územím je přesně vymezena. Vždy je součástí vyššího územního samosprávného celku.

Do samostatné působnosti obce patří - hospodaření, rozvoj územního obvodu, územní plán a regulační plán, rozpočet a závěrečný účet, vydávání obecně závazných vyhlášek, místní referendum, návrh změn katastrálního území uvnitř obce, osobní a věcné výdaje na činnost obecního úřadu, ukládání pokut v samostatné působnosti, zřizování jednotky dobrovolných hasičů, zřizování a správa předškolních zařízení, základních škol, základních uměleckých škol, místní poplatky, zajišťování připravenosti obce na MU, podílení se na záchranných a likvidačních pracích.

Nejdůležitějšími orgány obce jsou zastupitelstvo a obecní rada. Starosta zastupuje obec navenek, který však nemá povahu statutárního orgánu právnické osoby. Společně s místostarostou jsou voleni zastupitelstvem a za své funkce jsou odpovědní zastupitelstvu. Po dobu starostovi nepřítomnosti jej zastupuje místostarosta obce. Starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady. Toto zasedání je veřejné a přítomní si mohou pořizovat záznam. Zápis z jednání podepisuje starosta nebo místostarosta obce pod dohledem určených ověřovatelů. Zveřejněné informace z jednání zastupitelstva a rady obce jsou prezentovány občanům v místních novinách, rozhlase či televizi.

Rada obce je výkonným orgánem obce a za své výkony je odpovědna zastupitelstvu. Členové rady jsou starosta, místostarosta a další členové. Počet členů musí být lichý a nesmí přesáhnout jednu třetinu zastupitelstva. Tvoří ji nejméně 5 a nejvýše 11 členů. Rada se schází na základě svolání starosty a schůze je neveřejná. [5]

Dle Ústavy České republiky je upravena v Hlavě VII - ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA

Členové obecního zastupitelstva jsou podle Čl. 102 Ústavy ČR voleni na čtyřleté funkční období tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva.

Podle § 16 zákona o obcích může volit a být volen do zastupitelstva pouze občan, který je zletilý, tedy dosáhl věku 18 let. Podrobnosti pak upravuje zákon č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích. [2,4]

2 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ V KRAJI

Pod pojmem krizové řízení můžeme rozumět analýzu a zároveň vyhodnocení bezpečnostních rizik. Zahrnuje plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností provedenou v souvislosti s řešením KS. Jde o připravenost celého kraje jako jednoho celku na MU a KS, která může jeho území postihnout. Jedná se o KS přírodního charakteru nebo způsobené činností člověka.

Zásadní rozhodnutí při řešení MU a KS mohou vykonávat pouze hejtman a starosta obce. Ti si pro přípravu na KS zřizují bezpečnostní radu, která je jejich koordinačním orgánem a pro řešení zřizují krizový štáb, který je orgánem pracovním.

Na krajském úřadě je oddělení pro zvláštní úkoly, které má na starosti krizové řízení. To zajišťuje dotace na jednotky požární ochrany sborů dobrovolných hasičů, na dorozumívací systémy a na činnost Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Je zde zahrnuta i péče o válečné hroby a pietní místa, tato činnost je stanovena ze zákona. [7]

Základem krizového řízení kraje je legislativní zmocnění učinit jako veřejní činitelé zásadní rozhodnutí v rámci přípravy území a při řešení KS a MU. Mezi tyto veřejné činitele dle legislativy patří zejména:

- hejtman kraje
- starosta obce s rozšířenou působností
- starostové obcí

Hejtman a starostové obcí musí přijmout veškerá opatření pro řešení KS a k zabezpečení mají pravomoci ze zákona.

Právnícké, podnikající fyzické osoby a občané musí dle zákona plnit úkoly při přípravě nebo při řešení MU a krizových stavů, které jsou stanoveny hejtmanem nebo starostou obce. Mezičlánek koordinace kraje a obce je vsunuta obec s rozšířenou působností, která odpovídá při plnění úkolů za celé správní území. [7]

2.1 Bezpečnostní rada

Bezpečnostní rada (dále jen „BR“) státu je stálý pracovní orgán vlády, který slouží jako koordinace problematiky bezpečnosti ČR, připravuje a zajišťuje návrh bezpečnosti státu.

BR kraje a BR obce s rozšířenou působností jsou poradní orgány zřizovatele pro přípravu na KS. BR ve spolupráci s institucemi - Hasičský záchranný sbor kraje, Policie ČR, Zdravotnická záchranná služba kraje, Armáda ČR a další. Společně zajišťují bezpečnost v území. [8]

2.1.1 Bezpečnostní rada kraje

BR kraje je zřízena ke koordinaci přípravy na KS, schvaluje krizový plán kraje a podklady do krizových plánů ústředních správních úřadů. Skládá se maximálně z 10 členů, kteří jsou jmenováni hejtmanem kraje. A jsou to: hejtman kraje, náměstek hejtmána, zaměstnanec kraje, ředitel krajského úřadu, velitel územně příslušného vojenského útvaru, ředitel územně příslušného ředitelství Policie ČR, ředitel příslušného orgánu hasičského záchranného sboru (dále jen „HZS“), ředitel územně příslušného střediska zdravotnické záchranné služby, vedoucí útvaru zdravotnictví a další člen. [8]

2.1.2 Bezpečnostní rada obce

Zřizuje se zejména v obcích a městech, které se nachází v rizikových oblastech. Slouží jako koordinační orgán při přípravě na krizovou situaci. Skládá se z nejvíce z 8 členů. A jsou to: starosta, místostarosta, zaměstnanec obce, tajemník obecního úřadu, zástupce Policie ČR, zástupce HZS a další 2 členové. [8]

BR krajů a obcí zabezpečuje a posuzuje plánovací, přípravné a realizační aktivity v oblasti bezpečnosti. Analyzuje, vyhodnocuje krizovou připravenost a projednané návrhové opatření. Posuzuje bezpečnostní situaci a potenciál ohrožení při hrozícím vzniku nebo po vzniku krizové situace. Navrhuje hejtmanovi vyhlásit stav nebezpečí. Projednává a schvaluje opatření, která jsou navržena krajským nebo obecním krizovým štábem. Analyzuje situační vývoj a dopad opatření, která jsou přijímána. Zasedání BR je minimálně 2x ročně nebo mimořádně a řídí se jednáním řádem. Je svoláno předsedou a toto zasedání je obvykle neveřejné. [8]

2.2 Krizový štáb

Krizové štáby (dále jen „KŠ“) orgánů krizového řízení s územní působností se zřizují na úrovni kraje, obcí s rozšířenou působností a většiny obcí. [9]

2.2.1 Krizový štáb kraje

Je pracovním orgánem pro řešení MU a KS. Členy KŠ jmenuje předseda, kterým je hejtman kraje. Jmenovaní jsou členové bezpečnostní rady kraje a členové stálé pracovní skupiny KŠ kraje. Stálá pracovní skupina se obvykle skládá z tajemníka KŠ kraje, pracovníků krajského úřadu, zástupců základních složek IZS a odborníků s ohledem na druh situace. Projednává jak KS vyřešit a předkládá hejtmanovi opatření. KŠ je svolán hejtmanem, pokud je vyhlášen krizový stav nebo stav nebezpečí pro území, které patří do území kraje.

2.2.2 Krizový štáb obce s rozšířenou působností

Předsedou krizového štábu je starosta obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) a ten jmenuje členy KŠ ORP. Tento štáb je současně KŠ pro území správního obvodu obce. Skládá se z členů BR ORP a členů příslušné stálé pracovní skupiny. Stálá pracovní skupina je tvořena tajemníkem KŠ ORP, pracovníky obecního úřadu ORP, zástupci základních složek IZS a odborníky s ohledem na druh situace. KŠ je svolán starostou ORP pokud je vyhlášen krizový stav nebo stav nebezpečí pro území, které patří do území ORP, ke koordinaci záchranných a likvidačních prací a pokud je vyzván Ministerstvem vnitra, při cvičení orgánů nebo složek IZS. [9]

2.2.3 Krizový štáb obce

Předsedou je starosta obce. KŠ je zřízen jako pracovní orgán starosty obce. Cílem KŠ je podpora starosty obce při přípravě a řešení KS. Členy KŠ jmenuje starosta a mohou to být zaměstnanci obecního úřadu, členové rady obce – zastupitelstva obce, zástupci složek IZS v obci a další odborníci, jejichž znalost je možné při přípravě na řešení situace využít. [9]

2.3 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“) se zřizuje pro organizaci záchranných a likvidačních prací při MU. Tímto je naplněno ústavní právo občanů na pomoc v ohrožení zdraví a života.

Při každodenní záchraně u složitých nehod, havárií a pohrom je třeba organizovat společnou činnost všech, kteří svými silami, prostředky a kompetencemi přispívají k záchraně osob, zvířat, majetku a životního prostředí. Proto vznikl IZS. Je to vzájemná spolupráce a koordinace složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při záchranných a likvidačních pracích tak, aby si nikdo nepřekážel.

Rozděluje se na základní a ostatní. Složky jsou schopny rychle a nepřetržitě zasáhnout, působí na celém území státu a mají zřízeny linky tísňového volání. [8]

Základní složky IZS

- HZS ČR a jednotky požární ochrany zařazené v plošném pokrytí území kraje
- Zdravotnická záchranná služba
- Policie ČR

Ostatní složky IZS

- Armáda ČR
- Městská, obecní policie
- Hygienická stanice
- Nadace
- Komunální služby – havarijní, pohotovostní, odborné služby
- Neziskové organizace a sdružení občanů – horská a vodní záchranná služba [8]

Tab. 1. Tísňové linky [1]

Hasičský záchranný sbor ČR	Zdravotnická záchranná služba	Policie ČR	Evropské číslo tísňového volání
150	155	158	112

3 KRIZOVÁ SITUACE

Jedná se o MU, v jejímž důsledku je vyhlášen krizový stav - stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. V situaci je ohrožen život, zdraví, majetek, životní prostředí. Jde o nebezpečí, které hrozí a nelze odvrátit. Správní úřady a složky IZS odstraňují způsobené škody. [10]

3.1 Krizové stavy

V ČR mohou být vyhlášeny čtyři krizové stavy. Mezi nejzávažnější patří válečný stav a nejméně závažný stav nebezpečí.

Stav nebezpečí

Tento stav vyhláší hejtman kraje, v Praze primátor hlavního města Prahy, pokud jde o živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie i jiné nebezpečí. Stav nebezpečí je vyhlášen pro celý kraj nebo část kraje na omezenou dobu, nejdéle 30 dnů. Tuto dobu lze prodloužit jen se souhlasem vlády ČR, tak jak stanoví zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon.

Nouzový stav

Je vyhlášen vládou ČR (předsedou vlády) v případě výskytu živelních a technologických pohrom, průmyslových a ekologických havárií, epidemií, ekonomických problémů a teroristických útoků. Je vyhlášen pro celý stát nebo omezené území státu na dobu nejdéle 30 dnů. Tuto dobu může prodloužit Poslanecká sněmovna, tak jak stanoví zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon.

Stav ohrožení státu

Vyhlášen Parlamentem ČR na návrh vlády, zda je bezprostředně ohrožena svrchovanost státu. Je vyhlášen pro celý stát nebo omezené území státu na neomezenou dobu, tak jak stanoví Ústavní zákon č. 110/1998 Sb.

Válečný stav

Tento stav je vyhlášen Parlamentem, pokud je ČR napadena nebo je potřeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. Je vyhlášen pro celý stát a doba trvání není omezena, tak jak stanoví Ústava ČR. [10]

4 MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST

Je škodlivé působení jevů a sil vyvolaných člověkem, přírodním vlivem a také havárií.

Obecná zásada, která platí pro řešení MU. Zda-li k vyřešení stačí jedna složka IZS jsou využívány speciální zákony (zákon o požární ochraně, o Policii ČR, vodní zákon) – např. pokud se v obci při povodni využila pro záchranné a likvidační práce místní jednotka sboru dobrovolných hasičů, je úkolována starostou obce (povodňovou komisí) dle ustanovení příslušného vodního zákona. [8]

Tab. 2. Třídění mimořádných událostí [2]

Skupina MU	Skupina MU	Typy MU
Přírodní	Abiotické (neživá příroda)	Dlouhotrvající sucha
		Sesuvy půdy
		Zemětřesení
		Záplavy, povodně
	Biotické (živá příroda)	Epidemie
		Epizootie
Antropogenní	Technogenní (průmyslové havárie)	Požáry, výbuchy
		Havárie JEZ
		Velké dopravní nehody
	Sociogenní interní	Terorismus, sabotáže
		Občanské nepokoje
	Sociogenní externí	Chemické, nukleární zbraně
	Agrogenní	Degradace půdy
		Znečištění vodních zdrojů
		Narušený ráz krajiny

Každá KS se může považovat též za situaci mimořádnou, ale již nemusí mimořádná situace vést ke vzniku krizové. MU můžeme charakterizovat jako:

- Živelní pohromy – povodně, zemětřesení, svahové procesy, sopečná činnost, kosmické vlivy, tornádo, tsunami, tropické cyklony, orkány, bouře, lesní požár, chlad a teplo
- Havárie s únikem nebezpečných látek – v chemickém provozu, radiační a ropná havárie
- Ostatní události – teroristický čin, anonymní oznámení o uložení bomby, nebezpečná zásilka

Z živelních pohrom se v ČR nejvíce vyskytují povodně, požáry, epidemie, epizootie, přívalové deště, vichřice, sucho a sesuvy. [11]

4.1 Povodně

V Čechách a na Moravě jsou povodně jednou z nejpravděpodobnějších přírodních katastrof. Představují pro naši republiku největší přímé nebezpečí. Způsobují po celá staletí velké utrpení obyvatelům, kteří sídlí podél vodních toků a v záplavových územích.

Povodně jsou MU, které jsou způsobeny dlouhotrvajícími nebo přívalovými dešti podpořeny dalšími okolnostmi. Některé přichází pomalu, jiné vznikají náhle a bez varování. Jsou doprovázeny ztrátami na životech, majetku a životním prostředí. Mohou být lokální, ale i přesahovat území státu. Je to přírodní jev, kterému zabránit nelze, lze jenom vzniklým škodám zamezit, nebo je vyloučit vhodným opatřením. [12]

Povodně jsou celosvětovým problémem s velkým četným nárůstem. Množství úmrtí, ohrožených obyvatel a materiálních škod jsou příčinou závažných dlouhodobých KS. Ohrožují zhruba 45 % zemského povrchu, způsobují obrovské materiální škody a škody na životním prostředí. Ve světovém měřítku asi 40 % z počtu všech přírodních katastrof představují povodně. U velkých povodní jsou druhotné škody větší než u jiných katastrof. Obydlí bývají často zničena, hynou zvířata, úrodná část půdy je zanesena bahnem a dochází ke změně koryt vodních toků. Doprovázeným jevem jsou dlouhodobě znečištěné zdroje vody, jak povrchové, tak i podzemní. Souvisí s tím nemoci a hladomor. [12]

„Povodněmi se pro účely tohoto zákona rozumí přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody.“ [13]

Za povodeň se rovněž považuje stav, kdy voda může způsobit škody i jiným způsobem:

- je zabráněn přirozený odtok vody
- slabý odtok vody
- soustředěný odtok srážkových vod

Členění povodní v závislosti na mechanismu vzniku:

Přirozené povodně

Přirozené povodně mají za následek zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, které jsou způsobeny přírodními jevy, a to zejména:

- táním sněhu, v případě kombinací s dešťovými srážkami
- dlouhotrvající regionální dešťové srážky
- krátkodobé dešťové srážky s velkou intenzitou
- chod ledů

Podle ročních období lze přirozené povodně členit na zimní, jarní a letní. [14]

Zvláštní povodně

Za zvláštní se považují povodně, které způsobuje:

- porucha vodního díla
- protržení (porucha) vodního díla
- nouzové řešení kritické situace na vodním díle

Tyto povodně jsou silně ovlivněny činností člověka.

Mohou být úmyslné (poškození zařízení úmyslně, teroristický útok) nebo neúmyslné (selhání technologie, opotřebení materiálu).

Výskyt zvláštních povodní bývá často spojen s výskytem přirozené povodně v daném území, která způsobí havárii rybníků a zemních hrází malých nádrží. [14]

Příčiny vzniku povodně

Některé povodně přichází pomalu, jiné vznikají náhle a bez varování.

Bleskové povodně – vznikají během pár minut či hodin, při intenzivních dlouhotrvajících deštích, při náhlém uvolnění množství vody rozbitím hráze. Jsou také charakteristické tím, že s sebou nesou nánosy bahna, kamenů a jiné naplaveniny.

Klasické povodně – pokud koryto řeky není schopno již pojmout velké množství vody, které se vylévá z břehů do okolí. Rychlost a účinky povodně závisí na místě vzniku. Na horním toku se blíží povodni bleskové a na dolním toku bude příchod pomalejší - bude zatopeno delší dobu.

Zvláštní druh povodně – vzniká narušením hrází vodního díla

Rychlost vody je velká, ohrožuje naše životy a zdraví, majetek i životní prostředí. Ohroženi jsou všichni ti, kteří žijí v blízkosti vodních toků nebo v místech s nedostatečnou kanalizací. Včasné varování není vždy možné! Každý z nás by se měl na příchod povodně vždy připravit, poněvadž každá strouha, potůček, řeka či vodní nádrž mohou být zdrojem vzniku povodně.

V průběhu povodně se provádějí následující opatření – řízené ovlivňování odtokových poměrů, povodňové zabezpečovací a záchranné práce, zabezpečení náhradních funkcí a služeb. [14]

Nebezpečí povodně

V souvislosti s povodněmi taktéž hovoříme o nebezpečí povodně. Za nebezpečí povodně se považují tyto situace: dosažení stanoveného limitu vodního stavu, prognóza nebezpečných intenzivních dešťových srážek, náhlé očekávání tání ledu, mimořádná situace na vodním díle hrozící nebezpečí pro poruchu.

Jde o situace, při nichž mohou zhoršené hydrologické poměry v území vést ke vzniku povodně. [15]

Stupně povodňové aktivity

Stupně povodňové aktivity je míra povodňového nebezpečí. Rozsah opatření při řízení ochrany se řídí vývojem povodňové situace, která se vyjadřuje třemi stupni povodňové aktivity. Informaci o výši stupně povodňové aktivity získáme ze zpráv informačních prostředků a také od orgánů samosprávy nebo orgánů státní správy.

První stupeň povodňové aktivity = Stav bdělosti

Nastává při přirozeném nebezpečí povodně. Zaniká, skončí-li příčiny takového nebezpečí. Ve vodních dílech je to stav při dosažení sledovaných krajních hodnot a jevů. Hlásná a hlídková služba zahajuje činnost na vodních tocích.

Druhý stupeň povodňové aktivity = Stav pohotovosti

Přirozená povodeň přerůstá v povodeň, překročení krajních hodnot a jevů na vodním díle. Aktivují se do pohotovosti účastníci ochrany, zabezpečují se práce podle povodňového plánu a vše vyhláší povodňový orgán.

Třetí stupeň povodňové aktivity = Stav ohrožení

Vyhlašuje se při ohrožení životů, zdraví a majetku většího rozsahu. Také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů na vodním díle. Vyhlašuje povodňový orgán a podle potřeby provádí záchranné práce nebo evakuaci.

Druhý a třetí stupeň povodňové aktivity vyhláší a zároveň odvolávají ve svém územním obvodu povodňové orgány. Při vzniku zvláštních povodní i krizové orgány. O vyhlášení a odvolání povodňové aktivity je povodňový orgán povinen informovat složky, které jsou uvedené v povodňovém plánu i vyšší povodňový orgán. [12]

Povodňová dokumentace obce

Každá obec je povinna vést povodňovou dokumentaci.

Účelem zpracování dokumentace je zejména:

Rozdělit úkoly a činnosti k opatření před povodněmi, zajistit včasné informace a zabezpečit povodňové záchranné práce (povodňový plán).

Zabezpečit průkazné a objektivní záznamy o opatřeních, která se provedla k ochraně před povodněmi, průběh a způsob řešení povodně, příčina vzniku a velikost škod (povodňová kniha, závěrečná zpráva). [16]

Povodňové plány

Jsou dokumenty zajišťující včasné a spolehlivé informace o vývoji povodně. Obsahují včasné zajištění aktivizace povodňových orgánů. Zabezpečí hlásné a hlídkové služby, ochrany objektů, přípravy a organizace záchranných prací.

Povodňové plány jsou rozděleny dle územních celků: povodňové plány obcí (zpracovávají orgány obcí), povodňové plány správních obvodů obcí s rozšířenou působností (zpracovávají obce s rozšířenou působností), povodňové plány správních obvodů krajů (zpracovávají příslušné orgány krajů), Povodňový plán České republiky (zpracovává Ministerstvo životního prostředí).

Podle obsahu se povodňový plán dělí:

Věcná část - zahrnuje údaje, které jsou potřebné pro zajištění ochrany před povodněmi určitého objektu nebo jiného územního celku. Určování limitů pro vyhlášení stupňů povodňové aktivity.

Organizační část – tato část obsahuje jmenný seznam s adresy a způsoby spojení se s účastníky ochrany před povodněmi. Jednotlivé úkoly pro účastníky ochrany, včetně organizaci hlásné a hlídkové služby.

Grafická část – jsou v ní zakresleny mapy a plány záplavového území, evakuační trasy, místa soustředění, hlásné profily a informační místa. [12]

Ochrana před povodněmi

Ochranou před povodněmi se považují opatření, která předchází a zamezuje škody při samotných povodních. Jsou to škody na životech, majetku, společnosti a na životním prostředí. Provádí se především prevence a realizace přípravných opatření v připravenosti obce na povodně.

Ochrana před povodněmi se zajišťuje v období, kdy povodeň ještě nehrozí. Je především zaměřena na prevenci, přípravu a zvládnutí povodňových rizik.

Přípravná povodňová opatření jsou přijímána a zároveň realizována v období mimo povodně. Mají schopnost včasně zajišťovat reakci účastníků před povodněmi a systematickou prevenci. [12]

Preventivní a přípravné opatření před povodní

Jsou to všechny činnosti, za které zodpovídá orgán obce, provádí se ještě před povodní. Opatření mohou průběh i dopad povodně značně zmírnit.

- Preventivní opatření – jsou opatření, při kterých lze v budoucnu při povodni škody snížit, a to především čištěním říčních koryt, prohlídkou vodních děl.
- Přípravná opatření – jsou opatření, která již znamenají konkrétní přípravu na blížící se povodeň. Jedná se o nákup písku, pytlů, plničků a organizační zajištění. [12]

„K zajištění ochrany před povodněmi je každý povinen umožnit vstup, případně vjezd na své pozemky, popřípadě stavby těm, kteří řídí, koordinují a provádějí zabezpečovací a záchranné práce, přispět na příkaz povodňových orgánů osobní a věcnou pomocí k ochraně životů a majetku před povodněmi a řídit se příkazy povodňových orgánů.“ [13]

Připravenost na povodeň

Obce, jejichž části leží v záplavové oblasti, je třeba se na povodeň připravit předem.

Dlouhodobá příprava – pro stavbu domu se určí místo, které nebude zaplaveno. Pokud, ale přece jen chceme stavět v pasivní zóně, kde hrozí povodeň, musíme počítat s vyššími náklady na protipovodňové úpravy obydlí, jako je izolace, zpětné klapky v potrubí a především neochotou pojišťoven pojistit dům.

Krátkodobá příprava – majitelé svá auta odvezou včas na bezpečné místo. Domácí a hospodářská zvířata se odvedou do bezpečí. V domě se uzavře přívod vody, plynu a elektrické energie. Uhasí se otevřený oheň v topidlech, utěsní se odpady a kanalizace. Majetek z nižších podlaží se přestěhuje do vyššího, kde povodeň nehrozí. Z okolí budovy se odstraní snadno odplavitelné předměty. Při opuštění domu si každý člen rodiny připraví evakuační zavazadlo. Při odchodu z domu je nutné řádně zabezpečit vchodové dveře a okna. Každý se řídí pokyny orgánů obce a záchranářů. [17]

4.2 Požár

Požáry patří v našich podmínkách mezi nejničivější živly. Mohou vzniknout zcela náhodných příčin. Velikost a ohrožení je závislé na hořlavosti prostředí, ročním období, síle větru, množství a době posledních srážek, přístupnost terénu a času rozvoje požáru.

Větší pravděpodobnost výskytu požárů je v létě než v zimě. Většinou bývají druhotným účinkem dalších katastrof.

K lesním požárům a požárům trávy dochází nejčastěji v letním období. Vznik požáru může být zapříčiněn přírodními vlivy - při bouřce bleskem, výbuch plynu, vysoké teploty, vlivem člověka - nedbalostí zacházením s ohněm, při kouření a úmyslným zapálením.

Nedostupnost terénu pro zasahující složky může negativně ovlivnit rozsah požáru. Jedná se o údolí, která jsou hluboká bez přístupových komunikací. [12,18]

Příčiny vzniku požáru

- z nedopalku cigarety
- rozdělávání ohně
- pálení kletí při úklidových prací
- žhářství
- úder bleskem
- dopravní nehoda, při níž dojde k požáru
- samovznícení hořlavých látek [18]

Členění požáru dle rozsahu

Malé požáry – je ohrožena pouze část budovy, plocha o velikosti v metrech, jednotlivé osoby

Střední požáry – jsou ohroženy celé budovy, plocha o velikosti stovek metrů, desítky osob

Velké požáry – je ohroženo několik domů, plocha v desítkách hektarů, stovky osob

Katastrofické požáry – jsou ohroženy celé čtvrti obce, plocha ve stovkách hektarů, tisíce lidí. [19]

Lesní požáry

Pozemní požár – jeho hašení není tak obtížné, poněvadž hoří nízké trávy a staré porosty. Plameny hoří do výše 5 – 10 cm. Pokud se vznítí kůra a suché kletí na hromadách, mohou plameny dosáhnout výše 6 metrů. Likvidace pozemního požáru se nejčastěji provádí utloukáním větvemi, lopatami nebo „tlumicemi“.

Korunový požár – je nebezpečný, protože ke své rychlosti je těžko ovladatelný. Pokud se rozšíří, tak shoří desítky i stovky hektarů. Rozšíří se na velké lesní požáry, které v našich podmínkách nejsou tak časté. Postup hašení korunového požáru se odlišuje od hašení požáru pozemního a to tím, že je potřeba velké množství osob pracujících s motorovými pilami a buldozery. Aby se dostal korunový požár pod kontrolu je nutno s předstihem vykácet široký pruh až 50 metrů.

Podzemní požár (kořenový systém) – tento druh požáru nebývá častý ani rozlehlý, ale je však vytrvalý. Kořenový systém může hořet týdny až měsíce. Často se požár uhasí sám při silném dešti. Jinak se za pomoci těžké mechanizace vyhloubí rýhy a příkopy až na úroveň spodní vody.

Mohou vzniknout i požáry uvnitř obce, mimo lesy nebo polní. [12]

Ohrožení obyvatelstva

Ohroženo obyvatelstvo požárem může být především v bytech a domech, které se nachází na okraji měst a obcí, na samotách, v rekreačním zařízení a táborech, které sousedí s lesem. Při ohrožení požárem je nezbytné udělat kontrolu všech prostor a budov. Z ohrožených oblastí je nutno provést evakuaci osob. Při zahájení zásahu je třeba nejdříve zjistit velikost zásahu, členitost terénu v okolí, rychlost a směr požáru, přírodní překážky, obzvláště nebezpečná místa, vodní zdroje a dostupnost cest k požáru. [12]

Jednotky požární ochrany

Jednotka požární ochrany provádí zásahy dle potřebné dokumentace. V případě živelních pohrom a mimořádných událostí provádí záchranné práce. Na úseku civilní a ochrany obyvatel plní úkoly.

Druhy jednotek

Jednotka hasičského záchranného sboru kraje, je složena z příslušníků HZS k výkonu služby na stanicích HZS kraje.

Jednotka hasičského záchranného sboru podniku, je složena ze zaměstnanců, kteří v této jednotce vykonávají svou činnost jako zaměstnání.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, je složena z osob, které činnost v jednotce nemají jako své zaměstnání. Jednotku zřizuje a spravuje obec. Činnost při hašení požáru a záchranných prací se považuje za občanskou povinnost.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku, je složena ze zaměstnanců, kteří činnost v této jednotce jako zaměstnání nemají.

Vojenská hasičská jednotka, je složena z vojáků a zaměstnanců, kteří mají postavení jako HZS podniku. Jsou v působnosti Ministerstva obrany. [19]

4.3 Epidemie

Jedná se o výskyt infekčního onemocnění, který se vyskytne přibližně ve stejném čase a ve stejné lokalitě, nad hranicí obvyklého onemocnění.

V úvahu připadají epidemie, které se nejčastěji šíří pitnou vodou nebo kontaminovanými potravinami. Jedná se o salmonelózu – zdroj nákazy v cukrářství, lahůdkářství, masových prodejnách a prodejnách ovoce a zeleniny, virovou hepatitidu typu A – zdroj nespecifikován, úplavici a břišní tyf – zdroj nákazy voda a potraviny. Dále se může vyskytnout onemocnění, které není u nás běžné, obvykle se jedná o cholera, mor, žlutou zimnici.

K epidemii dochází především tam, kde se shromažďuje více lidí. Jsou to pracovní kolektivy, předškolní a školní zařízení, vývařovny. V teplém období jsou to koupaliště, tábory a ubytovny. Může se objevit i u občanů se špatnými hygienickými návyky.

Vyskytuje se i při MU, kdy je evakuován větší počet obyvatel do omezených možností prostoru a hygieny. [20]

4.4 Epizootie

Epizootií se rozumí hromadné, nakažlivé nemoci zvířat, jako jsou slintavka, kulhavka (nejnakažlivější je skot, prase, ovce), ptačí chřipka (onemocnění postihuje ptactvo), nákaza BSE (onemocnění skotu). K ohrožení životů a zdraví osob bezprostředně nehrozí, pouze ve výjimečných případech. Následkem těchto událostí jsou spojeny velké hospodářské a sociální následky pro samostatné vlastníky zvířat, ale i pro celou společnost.

Nejprve je prioritou zlikvidovat ty choroby, které by mohly být nebezpečné i pro lidi. Vyskytuje se mnoho nakažlivých nemocí zvířat, kde jsou známy příznaky a především důsledky, proto je důležitá prevence a léčba onemocnění. Toto si vyžaduje zkušenost a znalost odborníků v oboru veterinární medicíny a praktických veterinárních lékařů.

Ti mají především za úkol tlumit nákazy, zabezpečit u hospodářských zvířat veterinární péči. Dále jsou odpovědní za prohlídku při porážce zvířat a nezávadnosti masa, za bezpečnou likvidaci uhynulých těl a nepoživatelného masa. Ochrana spotřebitelů je velmi důležitá a je monitorována organizací veterinární správy v ČR – Městská veterinární správa v Praze, Krajské veterinární správy, Státní veterinární správy, Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv. [12]

4.5 Přívalové deště

Jde o intenzivní déšť, který je nepředvídatelný. Jeho následkem bývá zaplavení sklepů, domů, polí a zahrad, ucpaná kanalizace bahnem a listím, zaneseny úzké profily mostů, sesuv půdy, protržení hráz rybníků, špatně upevněné předměty jsou poškozeny a odplaveny.

V minulých letech se četnost přívalových dešťů po celém území ČR zvýšila a jen stěží se dá blíže specifikovat přesnější geografické vymezení ohrožených oblastí. Výskyt lze očekávat prakticky kdekoliv a připravit se na něj je téměř nemožné. Riziko bývá velké, protože čas je velmi krátký nebo žádný. [18]

4.6 Vichřice

Příčinou vzniku jsou velké rozdíly mezi tlakovou výší a tlakovou níží v atmosféře. Výskyt silných vichřic lze předpokládat ve vyšších nadmořských polohách. Dosahuje velké rychlosti, při které má velkou ničivou sílu, často ji doprovází silné dešťové přeháňky. Usmrcuje lidi a způsobuje značné věcné škody – stržení stavebních konstrukcí, střech, komínů, láme a vyvrací velké stromy, ničí elektrická vedení, ohrožuje zdraví a život lidí létajícími předměty. [21]

4.7 Sucha

Vznikají převážně v letních měsících při nedostatku dešťových srážek. Sucho přichází pomalu, často se nazývá „plíživá pohroma“. V tomto období je snižená trvanlivost potravin a biologického materiálu, zhoršuje se kvalita vody.

Vlivem velkého tepla se zvyšují potíže u starých lidí, nemocných s vysokým tlakem, kardiaků a astmatiků. Komplikací může nastat vznik epidemie v důsledku snížené dodávky vody. Dochází k odparu vody z nádrží a půdy, růstu vodních řas, přemnožení organismů.

V suchém období se neustále monitoruje požární situace, poněvadž se zvyšuje pravděpodobnost výskytu požáru. Při dlouhotrvajících vedrech a suchu je vyprodukováno malé množství potravin a kvalitní pitné vody. Extrémně dlouhá sucha způsobují nenapravitelné škody. [12]

4.8 Sesuvy

Jedná se nejčastěji o svahový pohyb, ke kterému dochází, pokud je porušena stabilita svahu. Sesuvem se rozumí pohyb hornin, zemin, bahna či jiného materiálu po svahu, do nižší nadmořské výšky. Příčinou rychlých sesuvů je zemětřesení nebo silné dešťové přeháňky. Sesuv půdy je často zaviněn zásahem lidí, kteří vykácejí lesy. Pevná a sypká hornina se pak rychle dostane do pohybu a ohrožuje lidi a domy, zemědělské pozemky, objekty provádějící těžbu surovin. Řídicí se hornina může způsobit velké nebezpečí na komunikaci, která vede pod skalou a tak způsobit zasypání hráze. [21]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ZLÍNSKÝ KRAJ

Svou rozlohou se řadí jako čtvrtý nejmenší kraj ČR, tvoří jej 5% plochy. Leží ve východní části střední Moravy. Východní okraj Zlínského kraje je na samotné hranici se Slovenskou republikou. Sousedí s krajem Jihomoravským, Olomouckým a Moravskoslezským.

Jsou zde dvě chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty a Beskydy, kde protéká řeka Morava. Jedná se o největší vodní tok, do kterého se vlévá většina vodních toků protékajících krajem. Zlínský kraj zaujímá 50 % zemědělské půdy a 40 % lesní půdy. Nejvíce půdy má okres Uherské Hradiště a naopak nejméně Vsetín. Nejvíce rozšířeným průmyslem je kovo-
dělný, elektrotechnický, dřevozpracující a textilní. V kraji je celkem 277 obcí a 30 měst. K 31. 6. 2012 měl Zlínský kraj 588 343 obyvatel.

Celý kraj se skládá ze 13 ORP- Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Kroměříž, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm, Vsetín, Luhačovice, Otrokovice, Valašské Klobouky, Vizovice a Zlín.

Krizovou situaci STAV NEBEZPEČÍ vyhláší hejtman a to vydáním rozhodnutí (viz. Příloha I.)

Hejtmanem Zlínského kraje – MVDr. Stanislav Mišák

Statutární náměstek hejtmána Zlínského kraje – Ing. Jaroslav Drozd [22]

Obr. 1. Mapa Zlínského kraje [3]

5.1 Rozpočet Zlínského kraje

Rozpočet Zlínského kraje na krizové řízení se každoročně pohybuje kolem 300 000 Kč. Pro rok 2016 zastupitelstvo Zlínského kraje schválilo dne 16. 12. 2015 rozpočet ve výši 340 000 Kč na krizové řízení v případě KS nebo MU, pro 13 ORP. [23]

5.2 Pomoc Zlínského kraje

Zlínský kraj pomáhá i jinak než finančně a to:

- Metodicky (doporučuje postupy činnosti, plánování, kontrol v oblasti krizového řízení)
- Odborně (zajišťuje a doporučuje odborné školení a vzdělávání v oblasti krizového řízení)
- Materiálově (poskytnutí vysoušečů zdiva a ostatního materiálu)
- Dotace Zlínského kraje na materiál a techniku dobrovolných hasičů
- Dotace Zlínského kraje na varovací a vyrozumívací systémy obcí.

Zlínský kraj má za úkol při MU a KS území jako celek dobře připravit. [23]

5.3 Informovanost kraje o vzniklé situaci

Podle nastavených pravidel, je Krajský úřad vždy informován:

- byl někdo usmrcen
- škoda je nad 1 mil. Kč
- byla provedena evakuace více než 20 osob
- v ostatních případech dle uvážení pracovníka krizového řízení [23]

5.4 Základ krizového řízení je legislativním zmocnění

- hejtmana kraje
- starostů ORP
- starostů obcí [23]

6 OBEC S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ UHERSKÝ BROD

Město Uherský Brod se nachází na jihovýchodě Moravy. Leží 25 km od krajského města Zlín a 23 km od slovenského hraničního přechodu Starý Hrozenkov. Částí města protéká řeka Olšava.

Počet obyvatel s trvalým pobytem ke dni 2. 1. 2013 na území správního obvodu Uherský Brod byl 53 002.

Do správního obvodu obce s rozšířenou působností Uherský Brod patří – Bánov, Bojkovice, Březová, Bystřice pod Lopeníkem, Dolní Němčí, Drslavice, Horní Němčí, Hostětín, Hradčovice, Komňa, Korytná, Lopeník, Nezdenice, Nivnice, Pašovice, Pitín, Prakšice, Rudice, Slavkov, Starý Hrozenkov, Strání, Suchá Loz, Šumice, Vápenice, Veletiny, Vlčnov, Vyškovec, Záhorovice, Žítková.

K uvedenému spádovému území vytváří město Uherský Brod středisko vyšší správy, služeb, školství a kultury. [24]

ORP Uherský Brod řešila jak KS tak i MU.

Nejvýznamnější krizové situace

1997 Povodně

2010 Povodně

Nejvýznamnější mimořádné události za posledních 10 let

2007 Požár pneumatik Uherský Brod

2009 Požár skládky odpadů Uherský Brod

2010 Výbuch plynu v rodinném domě Uherský Brod

2011 Požár výrobní haly Uherský Brod

2012 Sněhové kalamity a mrazy – prasklé vodovodní potrubí v drůbežárnách Uherský Brod

2012 Metanolová aféra ČR

2012 Rallye show Uherský Brod – tragická událost v obci Lopeník

2013 Blesková povodeň – zaplavení části obce Bystřice pod Lopeníkem

2013 Blesková povodeň – protržení hráze rybníka a zaplavení části obce Komňa

- 2013 Nahlášení bomby v supermarketu Uherský Brod
- 2013 Pátrání po pohřešované osobě Uherský Brod a okolí
- 2013 Únik nafty v objektu firmy Uherský Brod
- 2014 Bouřka a vichřice Uherský Brod a okolí
- 2015 Extrémně vysoké teploty a sucho – Uherský Brod a ORP
- 2015 Požár skládky odpadů Uherský Brod
- 2015 Porucha vodovodu v obci Březová
- 2015 Střelba v restauraci Družba Uherský Brod
- 2016 Nález munice Uherský Brod [23]

6.1 Bezpečnostní rady města

- starosta Ing. Patrik Kunčar
- místostarosta Ing. Jan Hrdý
- tajemník městského úřadu Ing. Kamil Válek
- vedoucí Obvodního oddělení Policie ČR Mgr. Martin Omelka
- ředitel Územního odboru HZS Zlínského kraje Ing. Jaroslav Olbert
- vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství městského úřadu Ing. Petr Vozár
- starosta pověřeného obecního úřadu Mgr. Petr Viceník
- tajemník bezpečnostní rady Ing. Vlastimil Hradil [23]

6.2 Krizový štáb města

- členové bezpečnostní rady
- členové stálé pracovní skupiny – vedoucí odborných skupin

KŠ ORP Uherský Brod má 31 členů, kteří jsou rozděleni do 6 skupin:

Stálá pracovní skupina

Rozebírá a dokumentuje postup KS nebo MU. Předsedovi KŠ kraje předává návrh řešení. Spojuje se s KŠ obcí a připravuje technickou a informační podporu nasazeným silám. Organizuje ochranu obyvatelstva a zabezpečuje pracovní výpomoc.

Odborná skupina součinnosti a komunikace

Spolupracuje s operačními středisky základních složek IZS. Informuje orgány veřejné správy o vzniklé situaci. Zabezpečuje informovanost veřejnosti o postupu řešení situace. Sjednocuje požadavky na provoz telekomunikačních služeb a radiového spojení. Připravuje a odesílá hlášení jiným KŠ.

Odborná skupina týlového zabezpečení

Zabezpečuje zásobování složek IZS energií a pohonnými hmotami. Vede evidenci finančních výdajů a nákladů na opatření události. Zajišťuje havarijní služby.

Odborná skupina analýzy situace a plánování

Analyzuje vzniklou MU a odhaduje další vývoj. Vyhodnocuje krizové a havarijní plány, hlavně jejich využití. Vytváří a zároveň využívá mapové a grafické situace, které jsou znázorněny. Dokumentuje činnost, postup při zásahu a zabezpečuje průzkum v terénu.

Odborná skupina nasazení sil a prostředků

Shromažďuje informace o zásahu od velitelů operačních středisek a vyhodnocuje účelnost zásahů. Monitoruje nasazování složek IZS a další lidské, materiální a technické zdroje.

Odborná skupina ochrany obyvatelstva, evakuace a ukrytí

Organizuje evakuaci obyvatelstva – ubytování, stravu, pitnou vodu. Zabezpečuje varování, informování, zdravotnickou pomoc a evidenci evakuovaných osob. Zároveň provádí registraci osob, které jsou pohřešovány. Přijímá a poskytuje humanitární, psychologickou a duchovní pomoc postiženému obyvatelstvu. [23]

6.3 Krizový plán Obce s rozšířenou působností

Opatření v krizových plánech (viz.Příloha II.) a povodňových plánech (viz. Příloha III.) souvisí pouze s řešením krizových situací nevojenského charakteru a jejich realizace je podmíněna vyhlášením některého z nevojenských krizových stavů.

Krizový plán ORP má tři hlavní části:

A. Základní část

1. Charakteristika organizace krizového řízení
2. Možné zdroje rizik a analýza ohrožení

- a) Povodeň přirozená, Povodeň zvláštní, Epizootie, Pandemie chřipky, Živelní pohromy (sněhová kalamita, námrazy, vichřice, sesuvy půdy), Narušení dodávek pitné vody, Narušení dodávek energií (elektrina, plyn, teplo, ropa), Epidemie
3. Přehled právnických a podnikajících fyzických osob zajišťujících plnění opatření vyplývajících z krizového plánu
4. Seznam prvků kritické infrastruktury

B. Operativní část

1. Přehled krizových opatření a způsob zajištění jejich provedení
2. Plán nezbytných dodávek
3. Přehled spojení na subjekty, které se podílejí na připravenosti MU nebo KS a jejich řešení
4. Rozpracování typových plánů na postup při řešení konkrétních druhů hrožících událostí
5. Přehled plánů zpracovávaných podle zvláštních právních předpisů

C. Pomocná část

1. Přehled právních předpisů využitelných při přípravě na krizové situace a jejich řešení
2. Zásady manipulace s krizovým plánem
3. Geografické a mapové podklady
4. Další dokumenty související s připraveností na krizové situace a jejich řešení [23]

6.4 Informování obyvatel

Pokud nastane KS nebo MU jsou občané informováni následujícím způsobem:

- obecním (městským) rozhlasem
- vyvěšením „Rozhodnutí“ na úřední desce
- zveřejněním na webových stránkách obce (města)
- megafony z vozidel hasičů a policie
- hromadnými sdělovacími prostředky (rozhlas, TV) [23]

6.5 Krizová situace v Uherském Brodě povodně

Tato KS nastala 2.6. - 3.6 roku 2010.

Velmi vydatné srážky, které koncem května nasýtily půdu, vedly k prudkému vzestupu hladiny řeky Olšavy již v noci z 1. 6. na 2. 6. a následné dopoledne přišlo další stoupání. V 19:00 hod. dne 1. 6. 2010 byl dosažen I. stupeň povodňové aktivity. V noci 2. 6. 2010 ve 02:50 hod. dosažen II. stupeň povodňové aktivity a byla svolána povodňová komise města, která vyhlásila II. stupeň povodňové aktivity. Zajistilo se monitorování hladiny a průtoku Olšavy, odpouštění přehrad Bojkovice, Luhačovice a Ludkovice. Celková plocha povodí činila 520 km², délka toku 46 km. [23]

Obr. 2. Těšov [4]

Policie města měla každou půl hodinu hlásit stav hladiny a provádět kontrolu mostů a zatrubněných úseků vodních toků. Ing. Vozár měl za úkol zjistit počet povodňových pytlů a násypek. Řeka Olšava dosahovala výšky hladiny 5, 1 m, což bylo 10 cm před vylitím z břehů. V 05:45 hod. nastalo první vylití z břehů a dosažen III. stupeň povodňové aktivity. Byl svolán krizový štáb a převzal řízení. Zřídil se krizový e-mail – a vyčlenily se telefonní čísla. Pracovníci logistiky měli za úkol nakoupit potraviny, zabezpečit vodu a rozvoz čaje do terénu. Přípravovala se evakuace a komunikace s organizacemi Charita, Adra a Červený kříž. [23]

Občané v Újezdci, Těšově a Havřicích se varovným hlášením místního rozhlasu dozvěděli o KS. Vydalo se 1 500 ks povodňových pytlů a firma RUMPOLD UHB, s. r. o. pomáhala při pytlování a jejich rozvozu. Prvních 200 ks pytlů bylo určeno k ochraně trafostanice E.Onu Vlčnovská, 100 ks pytlů pro ochranu lokality Trávníky. Firma 3V&H zajistila odstranění padlého stromu na mostě u Koliby u Luxů, tak se zabránilo protržení mostu a případné havárie plynového potrubí.

Hejtman Zlínského kraje v 09:33 vyhlásil stav nebezpečí pro celý Zlínský kraj. Výška hladiny Olšavy dosáhla 537 cm. Hasiči z Březové byli povoláni k rozvodné stanici. Pro ostatní jednotky sboru dobrovolných hasičů se zajistili čerpadla, protipovodňové stěny a vysoušeče. Hladina Olšavy začala v 14:00 hod. klesat (504 cm) a byl odvolán III. stupeň povodňové aktivity. Druhý den 3. 6. v 04:55 hod. se odvolal II. stupeň povodňové aktivity při výšce hladiny 269 cm. I. stupeň povodňové aktivity byl odvolán v 07:00 hod., kdy výška hladiny Olšavy dosahovala 260 cm. [23]

Obr. 3. Povodí Štávnice [4]

Ohroženými a dotčenými lokalitami povodní byly povodí Štávnice (úsek mezi Újezdcem a Polichnem), povodí Hořenůšku, Těšov, sídliště Pod Vinohrady, šumický, nivnický, vlčnovský most, Bajovec, polní trať mezi Uherským Brodem a Havřicemi, cihlářská ulice v Havřicích. Společnosti E-on byla vodoprávním úřadem uložena povinnost zpracovat povodňový plán. [23]

Po opadnutí vody byly do lokalit přistaveny kontejnery na odpad ze zatopených sklepů.

Okamžité výdaje města Uherský Brod na povodeň činili celkem **102.520 Kč**.

- Firma Rojal vydala na potraviny a vodu 6.736 Kč
- Firma 3V+H vydala na stroje a práci 10.625 Kč
- Firma Silamo vydala na stoje a písek 17.150 Kč
- Firma Tempex vydala na naftu a benzín 20.650 Kč
- Firma Rumpold vydala na materiál a odpady 47.350 Kč [23]

Tab. 3 Prvotní náklady na povodeň ORP Uherský Brod [4]

Obec	Vynaložené finanční prostředky [Kč]	Dotace Zlínského kraje [Kč]
Pitín	110.000	110.000
Uherský Brod	102.520	90.000
Prakšice	75.000	60.000
Rudice	60.000	50.000
Šumice	50.000	40.000
Bojkovice	35.000	30.000
Bánov	20.000	20.000
Suchá Loz	20.000	20.000
Drslavice	15.520	10.000
Lopeník	13.500	10.000
Vlčnov	10.000	10.000
Velitiny	5.500	
Březová	5.000	
Hradčovice	5.000	
Korytná	3.600	
Nezdenice	3.360	
Celkem	534.000	450.000

6.6 Mimořádná událost v Uherském Brodě požár pneumatik

Dne 28. června roku 2007 v 13:42 hodin byl ohlášen na tísňovou linku hasičů rozsáhlý požár pneumatik v Uherském Brodě. Jako první zasahovala Jednotka profesionálních hasičů z Uherského Brodu se dvěma cisternami. Následně po rozhodnutí velitele bylo povoláno 12 jednotek profesionálních i dobrovolných hasičů z Uherskohradištska a Zlínska. Na zásahu se podílelo celkem 22 hasičských a výjezdových jednotek. Bylo zřejmé, že jde o velmi rozsáhlý požár, proto operační důstojník HZS Zlínského kraje vyhlásil II. stupeň požárního poplachu a vzápětí v 14:16 hod. vyhlásil nejvyšší III. stupeň požárního poplachu. Požár zasáhl uskladněné pneumatiky na ploše o velikosti 100 x 100 m. Vzhledem k silnému větru plameny velmi sílily a šířily se do dalších hromad pneumatik až do výše 20 m. Velmi vysoké teploty a výbuchy horkých plynů omezovali zásah hasičů, kteří používali k uhašení ohně lafety – vodní díla. Do okolí stoupal černý oblak hustého kouře, který dosahoval výšky 200 m. Proto řídicí důstojník směny převzal vedení zásahu a nechal na místo přivést 40 sudů pěnidla (2 400 l). Zásah byl úspěšný, lokalizace požáru byla provedena v 16:30 hod., plameny zasáhly celou plochu pneumatik, několik výrobních strojů a zařízení v části provozní haly. Bohužel jeden profesionální hasič musel být odvezen do nemocnice v Uherském Hradišti z důvodu přehřátí organismu. [23]

Valící se černý hustý mrak na město Uherský Brod a obec Šumice ohrozil obyvatele před nebezpečným nadýcháním. Krizový štáb města, proto intenzivně vysílal v 8 obcích v blízkosti Uherského Brodu upozornění, aby lidé nevětrali a nevycházel.

Mohutný požár bylo potřeba dostat pod kontrolu zavalení zeminou a k tomuto byla povolána pomoc Armády ČR ze 155. záchranného praporu z Bučovic, vojenský záchranný útvar 5 872. Zásah hasičů byl technicky zajištěn neustálou kyvadlovou dopravou, náplní do dýchacích přístrojů, dovážkou pěnidla, speciálních hasiv, organizací střídání hasičů a příprava na noční zásah dodání osvětlovacích agregátů. Na místo události přijela specializovaná chemická laboratoř HZS ČR z Frenštátu pod Radhoštěm. Odborníci v místě samotném a okolí naměřili pouze překročení u oxidu uhelnatého. Ostatní nebezpečné látky se pohybovaly pod hranicí limitu. Toto bylo způsobené díky silnému větru a dobrým rozptylovým podmínkám.

Místní občané pro svou nekázeň a nepochopení podívat se k místu požáru, přidělali práci policistům a strážníkům, kteří koordinovali průjezdnost hasičských jednotek. [23]

Na místo požáru se v 17:00 hod. přijel osobně podívat premiér Miroslav Topolánek, který díky této události změnil naplánovaný program. Spolu s hejtmanem Zlínského Kraje Liborem Lukášem si nechali celou situaci a především ochranu obyvatel popsat. [23]

Přesto, že byla v místech teplota 1 000 stupňů Celsia začala Armáda pomocí nakladačů hrnout zeminu do místa požáru. Hasiči jim v tom pomáhali tak, že ochlazovali techniku. Vlivem větrné bouřky bylo podporováno hoření celé hromady pneumatik, a tak vyjeli na místo další posilové jednotky vystřídat směny a zahájit noční práce. Černý intenzivní kouř se změnil na šedý až bílý, ve 22:00 hod. požár výrazně klesl. Hasičské jednotky byly uvolněny k odpočinku, doplnění tekutin a stravy. Armáda navezla zeminu kolem požáru a tím vytvořila ohradu, která zabránila šíření. I nadále na místě zůstalo 60 mužů bojující s ohněm. V 08:00 hod. následujícího dne při hašení došlo ke spláchnutí mastnoty z pneumatik a sazí do kanalizace ve firmě, a poté odtoku do čističky odpadních vod. K jejímu vyčištění pomáhala jedna jednotka hasičů. Hromada pneumatik je postupně technikou rozhrabána, což se osvědčilo jako účinná metoda. Poslední místa hasiči dohašovali proudem vody s pěnou a konečně v 18:00 hod. bylo uhašeno plamenné hoření, které trvalo 28 hodin. Další dva dny nechávali hasiči prohořívající pneumatiky zavážet zeminou a chladili naskladněný materiál. V 14:00 hod. 1. 7. hasiči oznámili krizovému štábu uhašení požáru a v 18:00 hod. místo předali majiteli firmy. Podle jeho vyjádření bylo v areálu 10 000 tun pneumatik.

Způsobená škoda činila 35 mil. korun, z toho 25 mil. zničený materiál a 10 mil. zničená provozní hala a stroje. Příčina vzniku požáru byla způsobena nedbalostí či úmyslem neznámé osoby. [23]

Obr. 4. Požár pneumatik [4]

Způsobená škoda činila 35 mil. korun, z toho 25 mil. zničený materiál a 10 mil. zničená provozní hala a stroje. Příčina vzniku požáru byla způsobena nedbalostí či úmyslem neznámé osoby. [23]

Shrnutí

Požár pneumatik v Uherském Brodě byl největším požárem za posledních 10 let. Aktivní zásah hasičů proti plamenům trval 28 hodin a likvidace požáru 72 hodin bez přestávky. Nejvyšší plameny z výbuchu horkých plynů přesahovaly 20 m a nejvyšší teplota až 1 200 stupňů Celsia. Nejmohutnější mrak kouře stoupl do výšky 400 m. Na hašení se podílelo 30 jednotek profesionálních i dobrovolných hasičských sborů, což je nejvíce v historii. Bylo spotřebováno 700 náplní tlakových láhví do dýchacích přístrojů a 200 000 l vzduchu. Spotřeba vody v jednom zásahu byla 7 500 m³ plus voda ze 40 zásahových vozů, spotřeba pěnidel a smáčedel v jednom zásahu byla 4 000 l.

Jídlo a pití pro jednotky hasičů zajistilo město Uherský Brod a HZS Zlínského kraje pohonné hmoty a zázemí (požární stanice Uherský Brod – sprchy, toalety, odpočinková místnost, jídelna). Odhadované náklady z městské kasy byly okolo 100 000 Kč. Většinu nákladů zaplatila firma Kovosteel. Po požáru se pořídilo nové vybavení hasičů - zásahové oděvy, obuv, přilby, rukavice a opasky a materiál – požární hadice, proudnice, radiostanice, vysokotlaké hasící systémy. Byl navýšen rozpočet pro dobrovolné hasiče o 930 000 Kč. K likvidaci požáru se zapojila firma Silamo tím, že se postarala o dovoz zemina na zahrnování požáru.

Nejdůležitější složkou v prvotní fázi požáru byla městská policie, kdy pomocí sirén a městského rozhlasu varovala obyvatelstvo přes tlampače vozidla městské policie. Řešila uzavěru v ulici Vazová, pouštěla pouze vozidla IZS a města.

Spolupráce s krajským úřadem (oddělení pro zvláštní úkoly) probíhala od prvopočátku, 24 hodin denně – vyžádání měření ovzduší přes krajskou hygienickou stanici. [23]

7 OBEC DOLNÍ NĚMČÍ

Je již dnes malebnou obcí na Moravském Slovácku, ve které žije téměř 3.000 obyvatel. Od okresního města Uherské Hradiště je vzdálena 17 km a od dalšího většího města Uherský Brod 9 km, obcí protéká potok Okluky. Leží v katastru Uherský Brod, sousedí s obcí Slavkov a městem Hluk. Většina obyvatel bydlí v řadových rodinných domech.

Jsou zde vybudována všechna veřejně prospěšná zařízení - kanalizace, vodovod, plynofikace, základní a umělecká škola s bazénem a saunou, mateřská škola, zdravotní zařízení pro děti do 18-ti let a dospělé, sportovní areál, restaurace s penzionem, dům s chráněnými byty, kulturní dům a obchodní středisko.

Na horním konci obce se nachází sušárna zemědělských krmiv Zevos a zemědělské družstvo Agro Okluky. Na dolním konci je výrobní obuvní nesoucí jméno po majiteli Baťa. V nové průmyslové zóně jsou vybudovány soukromé firmy, které poskytují mnoho pracovních příležitostí.

Dominantou obce je od roku 1873 novogotický farní kostel zasvěcený svatému Filipu a Jakubovi. Obec byla v roce 2008 oceněna za uchování lidových tradic.

Dosavadním starostou obce je Ing. František Hajdůch a místostarostou Josef Tinka.

Radu obce tvoří Ing. František Hajdůch, Josef Tinka, Zdeněk Kadlček, Ing. Dušan Kubeš a Ing. Milan Zelinka. [25]

Obr. 5. Letecký snímek obce Dolní Němčí [5]

7.1 Pomoc kraje obci Dolní Němčí

Kraj přispívá pouze menším obcím, které splňují limit do 2 000 obyvatel. Obec Dolní Němčí má 3 000 obyvatel, a proto žádné dotace od kraje nedostává.

Při vzniklé MU všechny náhrady platí obec, avšak při větší MU může požádat kraj o finanční pomoc.

Obec má zřízeny na rok zákonné finanční rezervy, které musí být minimálně 10 000 Kč.

- rezerva na ochranu obyvatelstva 5 000 Kč
- rezerva na krizové řízení 5 000 Kč

Kontrola hospodaření tzv. audit

- kontrola komerčním auditorem – jehož výkon hradí obec sama
- kontrola krajem – za tento výkon obec neplatí, je hrazen krajem

V obci Dolní Němčí provádí kontrolu hospodaření kraj.

Organizace, s kterou v rámci kraje obec spolupracuje

- Energetická agentura Zlínského kraje – jedná se o příspěvky, které zřídil kraj – např. na zateplení
- Ředitelství silnic Zlínského kraje – spravuje komunikace silnic druhé a třetí třídy v rámci celého kraje (např. průtah obcí do vedlejší obce Nivnice II/490, přes obec II/498)

Krajem organizované setkání starostů se daly podněty k řešení a čeká se, jak je kraj vyhodnotí. V současné době obec požádala o dotaci na protipovodňová opatření – varovací a vyznamávající systémy, na materiál a techniku dobrovolným hasičů, na mzdy obecních pracovníků. [26]

Školství

Kraj přerozděluje státní peníze na mzdové náklady (mzdy zaměstnanců školy) a ostatní investiční výdaje (školní pomůcky).

Obec je zřizovatel mateřské školy, základní a umělecké školy. Provoz škol si obec hradí sama (energie, údržba, obnova majetku – střecha, zateplení, okna). Nyní se plánuje rekonstrukce sociálního zařízení v celé budově základní a umělecké školy. [26]

7.2 Krizový štáb obce

Krizový štáb obce Dolní Němčí se skládá z 5 členů:

- Ing. František Hajdůch – starosta obce
- Josef Tinka – místostarosta obce
- Jana Kadlčková – pracovnice obce
- Františka Tinková – pracovnice obce
- Pavel Kočí – velitel hasičů [26]

Tab. 3. Krizová karta obce Dolní Němčí [1]

Subjekt		Jméno, příjmení	Jméno, příjmení
Obec	Dolní Němčí	Ing. František Hajdůch	starosta
		Josef Tinka	místostarosta
ORP	Uherský Brod	Patrik Kunčar	starosta
		Vlastimil Hradil	tajemník bezpečnostní rady
Sousední obce	Slavkov	Mgr. Libor Švardala	starosta
	Hluk	Ing. Martin Křížan	starosta
Významné objekty	Mateřská škola	Eva Kadlčková	ředitelka
	Základní škola	Mgr. Milan Kvasnička	ředitel
	Charitní dům	Zdena Bartošová	vedoucí
	Zdravotní zařízení	MUDr. Vladimír Sváček	praktický lékař
Významné objekty	SDH obce	Pavel Kočí	velitel
	HZS Územní odbor	Uherské Hradiště	ředitel

7.3 Rizika v obci

Jsou možnosti, že s určitou pravděpodobností vznikne událost, která se z bezpečnostního hlediska považuje za nežádoucí, nebo-li „nepolemizujeme o tom, co se stane, je otázkou kdy se to stane.“ Vždy musíme počítat s určitou mírou rizika, která nelze odstranit bez následku. [26]

Tab. 4 Rizika v obci [1]

Druh rizika	Zdroj rizika	Poznámka
Přírozená povodeň	Potok Okluky	Ohrožené lokality (část obce), počet ohrožených – přilehlé nemovitosti podél potoka
Požár	Čerpací stanice Agro - vlastní	Agro, Antonín Richtr
Požár	Výroba bioplynu Agro	Zevos, Ing. Michal Tuhý
Požár	Výroba bioplynu Agro	Výkon 1MW
Povětrnostní jevy	Vichřice, sněhová kalamita, námraza, krupobití	Zásah pro celou obec
Silniční nehoda	Místní komunikace	Přeprava nebezpečné látky
Velkochov	Farma Agro Okluky Dolní Němčí	Chov skotu – riziko nákazy BSE Chov drůbeže (kuřat) – riziko ptačí chřipky
Velkochov	Farma LUKROM Králov	Chov drůbeže – riziko ptačí chřipky
Velkochov	Farma Zemaspol UB	Chov drůbeže – riziko ptačí chřipky
Velkochov	Farma XAVERgen Újezdec	Chov drůbeže – riziko ptačí chřipky
Velkochov	Farma Gajdůšek Prakšice	Chov drůbeže – riziko ptačí chřipky

Varování a informování obyvatel obce

Obyvatelé obce jsou při mimořádné události informováni pomocí:

1) sirény (rotační)

- a) dálková – ovládána z HZS ze Zlína, umístěna na Obecním úřadě Dolní Němčí,

- b) místní – spouští se tlačítkem, které je umístěno na Obecním úřadě Dolní Němčí
- 2) rozhlasu – drátový, místní, umístěn na obecním úřadě
- 3) ruční megafon – použití jako náhradní způsob varování a informování, umístěn na obecním úřadě

Tab. 5. Evakuace obyvatel [1]

Místo shromáždění	Zajištění dopravy
Obecní úřad Dolní Němčí č. p. 82	Autobusy ČSAD, autobus TJ Dolní Němčí

Tab. 6. Nouzové ubytování [1]

Místo nouzového ubytování a stravování	Počet osob
Kulturní dům, základní škola, penzion Rozkvět	300, 350, 25 osob
Dům pro seniory s chráněnými byty	34 bytů

Možnosti a kapacity pro řešení KS a MU na území obce jsou smluvně dojednány s firmou Agro Okluky, která poskytne technickou pomoc – nákladní auta, nakladače, jeřáb. V případě nutnosti i nouzové ubytování a stravování. [26]

7.4 Mimořádné události v obci Dolní Němčí

V obci Dolní Němčí, doposud naštěstí nenastala žádná krizová situace. Bylo zde pouze pár mimořádných událostí – krupobití, povodeň, požár, havárie vody, epidemie, porucha přívodu energie.

7.4.1 Povodeň

V pátek 25. července roku 1997 v dopoledních hodinách došlo k zaplavení jižní strany závodu rozvodněnou říčkou Okluky.

Již od sedmé hodiny ranní sledovali zaměstnanci se znepokojením hučící a stále sílící tok řeky, provázený vytrvalým deštěm. Kolem deváté hodiny déšť ustal a koryto řeky se rozlilo. Voda zaplavovala sklad strojů, bývalý sklad na tuhá paliva a blížila se k prostorům údržby. Po desáté hodině bylo rozhodnuto ukončit výrobu a všichni výrobní pracovníci opustili haly. V té době byla zaplavena nová plynová kotelna, prostory údržby, kartonáže, sklad náhradních dílů. Pracovníci, kteří zůstali v závodě, odváželi stroje, stěhovali krabíčky, snažili se před blížící se vodou zachránit „co se dá“. Voda kulminovala na nejvyšším bodě zhruba kolem poledne. [27]

Obr. 6. Povodně v obci Dolní Němčí [5]

Poté začala opadávat a kolem třetí hodiny započali práce spojené s odklizením následků povodně. Přijeli dobrovolní hasiči, kteří pomocí proudnic a za vydatné pomoci zaměstnanců odstraňovali nánosy bahna v prostorech údržby.

Kolem osmé hodiny večerní začalo opět pršet a blížilo se nebezpečí dalšího přívalu vody. Přijela vojenská posádka z Uherského Hradiště a společně s hasiči stavěli podél plotu závodu zátarasy s pytli písku. Dobrovolníci pracovali do půlnoci. V sobotu byli vyzváni všichni zaměstnanci obecním rozhlasem k pomoci při odstraňování následků povodně.

Přišlo na 80 pracovníků, někteří jen na hodinu někteří na celodenní brigádu. Čistili se stroje, vysekávací nože a prostory údržby. V restauraci Rozkvět byl připraven pro zaměstnance guláš, který byl pouze malým díkem pro všechny, kteří přišli pomáhat. [27]

7.4.2 Krupobití

Tato mimořádná událost nastala 22. července roku 2003. V podvečerních hodinách přišlo hodinové krupobití, kroupy byly velké jako hrách, ale i větší - rekordní velikost 12 cm. Jehož výsledkem bylo ucpaní – zamrznutí kanalizace. Voda z kanálů neměla kam odtékat a následovalo její vylití do okolí. Voda zatopila sklepy obyvatelů obce do výše 5 až 10 cm. Byly povolány Jednotky sboru dobrovolných hasičů Dolní Němčí, Hluk, Vlčnov, Kunovice a také Hasičský záchranný sbor Uherský Brod. Úkolem hasičů bylo čerpání vody ze zatopených sklepů a garáží, pomoc při ochraně majetku. Po skončení krupobití Jednotka sboru dobrovolných hasičů Dolní Němčí ještě 2 dny odstraňovala nánosy bahna z komunikace. Při této události nebyly životy lidí ohroženy. Škody celkem vyčísleny nebyly, poněvadž si občané vzniklou škodu na majetku řešili individuálně se svou pojišťovnou.

- JPO Dolní Němčí – patří do skupiny V., což je nejnižší stupeň. Jedná se o dobrovolné hasiče, kteří zasahují pouze v obci. Výjimečně byli povoláni k mimořádné události v Uherském Brodě při požáru pneumatik v roce 2007 k dohašení a hlídání objektu.
- JPO Hluk - patří do skupiny III. Jedná se o dobrovolné hasiče, kteří mají povinnost být v pohotovosti, ale mají nižší míru pohotovosti výjezdu než Vlčnov. Do této kategorie patří i Nivnice.
- JPO Vlčnov - patří do skupiny II. Jedná se o dobrovolné hasiče, kteří mají povinnost pohotovosti výjezdu. Do této kategorie patří i Strání.
- HZS Uherský Brod – patří do skupiny I., což je nejvyšší stupeň. Jedná se o profesionální hasiče.

7.4.3 Nákaza BSE

V lednu roku 2005 byla potvrzena nemoc šílených krav, nákaza BSE na Farmě Agro Okluky Dolní Němčí. Jednalo se o 16 případů nákazy nemoci šílených krav v ČR. Nemoc se potvrdila u pětileté krávy, která se narodila ve společnosti Zeas Nedakonice. Tato kráva se nakazila krmivem, které obsahovalo nervovou tkáň původem z nemocného kusu.

Z tohoto důvodu se muselo utratit stovky krav a škody šplhaly do milionů korun. Po zjištění nákazy byla Farma Agro Okluky Dolní Němčí označena výstražnou tabulí NEBEZPEČNÁ NÁKAZA – VSTUP ZAKÁZÁN. Dále byl zákaz přemísťovat zvířata do jiných stád, zabezpečilo se laboratorní vyšetření orgánu střevního traktu všech uhynulých a poražených zvířat starších 18-ti měsíců. Byla provedena mechanická očista stájových objektů, mléčnic a připraven krmiv s následnou dezinfekcí. Omezili se pastvy a zajistilo se plnohodnotné krmení včetně minerálních látek a vitamínů. Bylo nutné všechny ubezpečit, že konzumace mléka a masa je bezpečná, protože původce BSE se v nich nevyskytuje. [26]

7.4.4 Požár na poli

V létě roku 2014 nastal požár v trati za kapličkou u sv. Anny. Důvodem bylo vznícení balíků slámy a strniště. Příčina vzniku neznámá. Jako první na místě zasahovala Jednotka sboru dobrovolných hasičů Dolní Němčí, poté jim přijel pomoci Hasičský záchranný sbor Uherský Brod. Po dohašení požáru předali kontrolu objektu o rozloze 100 x 100 m zemědělskému družstvu. [26]

7.4.5 Hledání občana obce

Za mimořádnou událost se dá považovat i hledání občana, který se ztratil v létě roku 2014. Jednalo se o starší osobu, která má problémy s mluvením a bývá často dezorientována. Bydlí v domě s chráněnými byty. Jedno odpoledne se nevrátil domů. Toto zjistila pečovatelka, která mu nesla do bytu léky. Pohřešovaný byl nahlášen na Policii, ta udělala první krok a začala s hledáním. Dále byl do akce povolán Integrovaný záchranný systém, při kterém zasahovalo 11 záchranných sborů. Ti byli rozděleni tak, že každý hledal v určeném sektoru. Prohledalo se celé okolí. Naštěstí se po pár dnech občan vrátil domů sám. [26]

7.4.6 Havárie hlavního zdroje vody

V obci 1. listopadu roku 2015 praskl hlavní vodovod. Porucha byla zjištěna kolem 6 hodiny ranní. Poněvadž se nevědělo, jak dlouho bude oprava trvat, byla v obci pro všechny obyvatele zřízena cisterna s pitnou vodou. O této mimořádné události byli občané informováni opakovaným hlášením místního rozhlasu. Havárie trvala necelý jeden den a vodovod byl opět uveden do provozu v 19:00 hodin večer. Nedostatkem pitné vody byli postiženi pouze obyvatelé žijící ve vrchní části obce, protože bydlí v blízkosti hlavního vodovodu. [26]

7.4.7 Plánovaný výpadek elektřiny

Další událost, která nastala v obci, bylo přerušení dodávky elektrické energie v únoru roku 2015. Z důvodu plánovaných prací na zařízení distribuční soustavy - rekonstrukcí, oprav, údržbových a revizních prací. Tato situace byla oproti ostatním událostem plánovaná. Obyvatelé na ni byli dopředu upozorněni hlášením místního rozhlasu a vyrozuměním na vývěsce před obecním úřadem. Přerušení dodávky energie trvalo 3 dny a to tak, že každý den byla bez elektřiny část obce. [26]

8 SWOT ANALÝZA

Na základě poskytnutých informací od starosty obce Dolní Němčí, byla provedena SWOT analýza zobrazující vnitřní silné a slabé stránky obce, ale také její vnější příležitosti a hrozby. Následující tabulky zobrazují srovnání silných a slabých stránek, ale také příležitosti a hrozby.

S – Silné stránky

- Poloha obce
- Podnikatelská aktivita
- Občanská vybavenost
- Stabilní počet obyvatel
- Sportovní infrastruktura
- Tradice a folklor

W – Slabé stránky

- Nedostatek stavebních míst
- Migrace mladých lidí
- Vysoká nehodovost
- Nedostatek parkovacích míst

O – Příležitosti

- Rozvoj podnikání
- Klidné místo pro bydlení rodin s dětmi
- Finanční dotační fond
- Turistická propagace obce

T – Hrozby

- Nedostatek finančních prostředků na údržbu a oprav
- Absence zajištění bezpečnosti obce
- Nedostatečná komunikace
- Negativní chování místních občanů
- Znečišťování ovzduší
- Zánik místních tradic a folkloru

Provedení SWOT analýza poukazuje na jednotlivé silné stránky obce, což je zejména dobrá poloha. Leží v rovinatém území v blízkosti větších měst Uherské Hradiště a Uherský Brod. V okolí obce do vzdálenosti 8 km jsou dostupné pracovní příležitosti ve firmách Formika s. r. o., Baťa a. s., Agro Okluky, Obchodní společnost Kredit, Stमित s. r. o., Kasko s. r. o., Vysteon –Autopal a Niob s. r. o. Obyvatelům v obci jsou dostupná všechna zařízení – mateřská škola, základní a umělecká škola, dům s chráněnými byty, zdravotnické zařízení pro děti, dorost a dospělé, lékárna, obchody, služby, penzion, restaurace. Obec má stabilní počet obyvatel, a proto nevznikají problémy v naplnění tříd v mateřské a základní škole. Do skupiny silných stránek řadíme také sportovní vyžití, které je v obci velmi oblíbené díky víceúčelovému hřišti, školnímu bazénu se saunou, squash, sportovnímu hřišti a hlavně cyklostezky, které vedou do okolí přes Slavkov, Nivnici a Hluk. Pospolitosť a aktivita obyvatel vede k udržení tradic, které se každoročně prezentují ve formě fašanku, hodů, vaření trnek, pečení chleba, dětského dne a dožíněk.

Za slabou stránku považujeme nedostatečnou průmyslovou zónu k výstavbě nových firem, absenci stavebních míst pro výstavbu rodinných domů a tím dochází k migraci mladých lidí. Vzhledem k tomu, že do obce vede nová komunikace, bývají v obci často nehody a to díky nepřiměřené rychlosti a následné nezvládnutí zatáčky. Slabou stránkou obce je zejména nedostatek volné plochy k parkování nákladních vozidel.

Příležitost místních podnikatelů vede k angažovanosti na dalším rozvoji obce. Další příležitost spočívá v klidném a bezpečném místě pro bydlení rodin s dětmi. Možnost získání finančních zdrojů z dotačních fondů pro rozvoj obce. Turisticky zajímavá lokalita pro aktivity krátkodobého cestovního ruchu.

Hrozbou společnosti se jeví nedostatečná komunikace, občasné negativní projevy v chování mezi občany. V obci jsou vybudována nová veřejná prostranství a hřiště, které lákají k vandalismu a nedodržování etických pravidel. Znečišťování ovzduší vlivem vytápění neekologickými palivy. Nezájem mladé generace o udržování místních tradic a folkloru může vést k jejich zániku. [26]

ZÁVĚR

Každé konkrétní území má různé zranitelnosti vůči různým pohromám, které se projeví tím, že některé globální dopady pohrom eskalují a jiné jsou potlačeny. V každodenním životě každého z nás mohou nastat různé MU a my na ně musíme být připraveni. Na každou MU mohou být zpracovány podrobné návody, avšak v každé situaci může dojít k neočekávaným stěžujícím okolnostem a je pak na jednotlivých lidech, složkách jak na ně reagují. Důležitá je odborná připravenost, ale především vybavenost zasahujících složek.

Cílem mé bakalářské práce bylo zjistit, jak kraj přispívá obci Dolní Němčí při KS a MU. Obec Dolní Němčí měla velké štěstí a tyto situace se jí doposud vyhýbaly. Nastalo pouze několik MU, které se obešly bez zásahu kraje. Na likvidaci se podíleli samotní obyvatelé obce, kteří ukázali provázanost a solidaritu jednoho k druhému. Škody na majetku si občané řešili individuálně se svou pojišťovnou. Vyhodnotila jsem, jak je důležité mít nemovitost pojištěnou a dobré sousedské vztahy.

Abych zjistila průběh krizové situace od vzniku, až po závěrečné shrnutí, zaměřila jsem se na ORP Uherský Brod, kde bohužel neměli o KS a MU nouzi. Blíže jsem popsala KS povodně z roku 2010, kdy hejtman Zlínského kraje vyhlásil stav nebezpečí pro celý Zlínský kraj a MU požár pneumatik z roku 2007. Jednalo se o nejvyšší a největší požár za posledních 10 let. Díky rozsáhlému a náročnému zásahu byl navýšen rozpočet pro dobrovolné hasiče o 930 000 Kč.

Při zpracování shromážděných podkladů jsem zjistila, že pomoc kraje není pouze finanční, ale také metodická, kde se doporučují postupy činností, plánování kontrol v oblasti krizového řízení, odborná zajišťující a doporučující odborná školení, vzdělávání v oblasti krizového řízení, materiálová poskytující vysoušeče a ostatní materiál, dotace pro dobrovolné hasiče, vyrozumívají a varovací systémy v obci.

Nutnost informovat kraj o vzniklé situaci, pokud je někdo usmrcen, škoda převyšuje 1 mil. Kč a je provedena evakuace více jak 20 osob.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Vlast. *Historické země a kraje*. [online]. 2006 [cit. 2016-01-30]. Dostupné z: <https://vlast.cz/historicke-zeme-a-kraje/>
- [2] *Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod*. 11. 2. 2013. Ostrava: Sagit, 2013, 256 s. ISBN 978-80-7208-972-7.
- [3] Asociace krajů České republiky. *Kraje ČR*. [online]. © 2013 [cit. 2016-01-30]. Dostupné z: <http://www.asociacekraju.cz/kraje-cr/>
- [4] *Obce, Kraje, hl. m. Praha*. 16. 2. 2015. Ostrava: Sagit, 2015, 288 s. ISBN 978-80-7488-105-3.
- [5] KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a Kraje*. Vyd. 2. Praha: Linde Praha, 2001, 423 s. ISBN 80-7201-272-X.
- [6] FUS, Jan. *Krizové řízení v ČR na počátku 21. století*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2012, 264 s. ISBN 978-80-246-2170-8.
- [7] Zlínský kraj. *Krizové řízení*. [online]. [cit. 2016-02-14]. Dostupné z: <https://www.kr.zlinsky.cz/krizove-rizeni-cl-4.html>
- [8] HRIVNÁK, Ján, Lenka BURDOVÁ a Lubomír POLÍVKA. *Metody a nástroje řešení krizových situací*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky, 2009, 152 s. ISBN 978-80-7251-304-8.
- [9] ADAMEC, Vilém. *Krizová štáby veřejné správy*. Vyd. 1. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013, 103 s. ISBN 978-80-7385-139-2.
- [10] PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost a krizové řízení*. Vyd. 1. Praha: Police History, 2006, 255 s. ISBN 80-86477-35-5.
- [11] HORSKÁ, Viola, Eva MARÁDOVÁ a Dušan SLÁVIK. *Ochrana člověka za mimořádných událostí: Sebeochrana a vzájemná pomoc*. 1. vydání. Praha: Fortuna, 2002, 40 s. ISBN 80-7168-829-0
- [12] ŘÍHA, Milan. *Živelní pohromy*. Vyd. 2. Praha: Armex Publishing, 2011, 128 s. ISBN 978-80-86795-97-3.
- [13] *Zákony pro lidi. Vodní zákon*. [online]. © 2010-2016 [cit. 2016-01-28]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>

- [14] Záchranný kruh. *Povodeň*. [online]. © 2016 [cit. 2016-01-28]. Dostupné z: <http://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/mimoradne-udalosti/povodne/co-je-to-povoden.html>
- [15] ADAMEC, Vilém. *Ochrana před povodněmi a ochrana obyvatelstva*. Vyd. 1. Ostrva: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2012, 131 s. ISBN 978-80-7385-118-7.
- [16] Ochrana obyvatel. *Povodeň*. [online]. 2013 [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: http://www.ochranaobyvatel.cz/codelat-info/files/files_prispevky/file_1387445169.pdf
- [17] Hasičský záchranný sbor České republiky. *Připravenost na povodně*. [online]. © 2015 [cit. 2016-01-28]. Dostupné z: <http://www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci/jak-se-pripravit-na-povodne>
- [18] Portál krizového řízení pro JMK. *Mimořádné události*. [online]. © 2015 [cit. 2016-02-04]. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/ohrozeni/mimoradne-udalosti>
- [19] VÍŠEK, Jiří. *Organizace záchranných činností v České republice*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012, 175 s. ISBN 978-80-7452-028-0.
- [20] Portál krizového řízení pro JMK. *Epidemie*. [online]. © 2015 [cit. 2016-02-04]. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/plany-havarijni/a2-19-epidemie>
- [21] PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Zdolávání mimořádných událostí*. Vyd. 1. Praha: Serifa, 2001, 81 s. ISBN 80-86111-94-6.
- [22] Zlínský kraj. *Základní charakteristika kraje*. [online]. [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/o-kraji-cl-17.html>
- [23] HRADIL, Vlastimil. *Osobní sdělení*, Uherský Brod, 2016 [cit. 2016-03-01]
- [24] Uherský Brod. *Okolí obce, region*. [online]. © 2003-2016 [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: <http://www.ub.cz/pages.aspx?rp=5&id=41&expandMenu=97>
- [25] Dolní Němčí. *O obci*. [online]. 2012 [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: <http://www.dolni-nemci.cz/obec.php?zoom=&grafika=&text=&cal>
- [26] HAJDŮCH, František. *Osobní sdělení*, Dolní Němčí, 2016 [cit. 2016-04-04]
- [27] KAŠIAROVÁ, Hana. *Osobní sdělení*, Dolní Němčí, 2016 [cit. 2016-04-31]

SEZNAM ZDROJŮ A TABULEK

- [1] HAJDŮCH, František. *Osobní sdělení*, Dolní Němčí, 2016 [cit. 2016-04-04]
- [2] HRIVNÁK, Ján, Lenka BURDOVÁ a Lubomír POLÍVKA. *Metody a nástroje řešení krizových situací*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky, 2009, 152 s. ISBN 978-80-7251-304-8.
- [3] Zlínský kraj. *kraj*. [online]. © 2014 [cit. 2016-04-23]. Dostupné z: <http://volnycas-cz4.webnode.cz/trocha-uceni/vlastiveda/a4-rocnik-cr-/kraje-cr/zlinsky-kraj/>
- [4] HRADIL, Vlastimil. *Osobní sdělení*, Uherský Brod, 2016 [cit. 2016-03-01]
- [5] KAŠIAROVÁ, Hana. *Osobní sdělení*, Dolní Němčí, 2016 [cit. 2016-04-31]

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
IZS	Integrovaný záchranný systém
KS	Krizová situace
MU	Mimořádná událost
BR	Bezpečnostní rada
KŠ	Krizový štáb
HZS	Hasičský záchranný sbor
ORP	Obec s rozšířenou působností

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Mapa Zlínského kraje</i>	33
<i>Obr. 2. Těšov</i>	39
<i>Obr. 3. Povodí Štávnice</i>	40
<i>Obr. 4. Požár pneumatik</i>	43
<i>Obr. 5. Letecký snímek obce Dolní Němčí</i>	45
<i>Obr. 6. Povodně v obci Dolní Němčí</i>	50

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Tísňové linky</i>	18
<i>Tab. 2. Třídění mimořádných událostí.....</i>	20
<i>Tab. 3. Krizová karta obce Dolní Němčí</i>	47
<i>Tab. 4 Rizika v obci.....</i>	48
<i>Tab. 5. Evakuace obyvatel</i>	49
<i>Tab. 6. Nouzové ubytování.....</i>	49

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Rozhodnutí hejtmána Zlínského kraje
- P II Mapa rizik ORP Uherský Brod
- P III Typové a ostatní plány

PŘÍLOHA P I: ROZHODNUTÍ HEJTMANA KRAJE

ROZHODNUTÍ

hejtmana Zlínského kraje ze dne 2. června 2010

č. 3/2010

o vyhlášení stavu nebezpečí.

V souladu s § 3 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění vyhláší pro území Zlínského kraje

STAV NEBEZPEČÍ

z důvodu vzniklé krizové situace spočívající v ohrožení životů, zdraví a majetku v důsledku opakujících se dlouhotrvajících deštových srážek, vysoké úrovní spodní vody, vyhlášení 2. a 3. stupňů povodňové aktivity na většině toků ve Zlínském kraji, reálné hrozbě zaplavení značného území Zlínského kraje, nebezpečí přelítí neregulovatelných vodních nádrží, hrozbě sesuvů a nepříznivé meteorologické předpovědi

na dobu od 2. června 2010 do 13. června 2010 do 24. 00 hodin.

Čl. 1

Vymezené území

Stav nebezpečí vyhláší pro území celého Zlínského kraje.

Čl. 2

Krizová opatření

Podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení stanovují tato krizová opatření a jejich rozsah:

1. Provedení evakuace osob z prostorů ohrožených povodněmi.
2. Zajištění nouzového ubytování obyvatelstva.
3. Zajištění ochrany evakuovaného území.
4. Bezodkladné provádění staveb, stavební práce, terénní úpravy nebo odstranění staveb za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení.
5. Pravidelné informování a varování obyvatelstva na ohroženém území.
6. Podle §30 zákona č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) ukládám všem hromadným informačním prostředkům zveřejnit toto rozhodnutí neprodleně a bez úpravy obsahu a smyslu.

Čl. 3

Účinnost

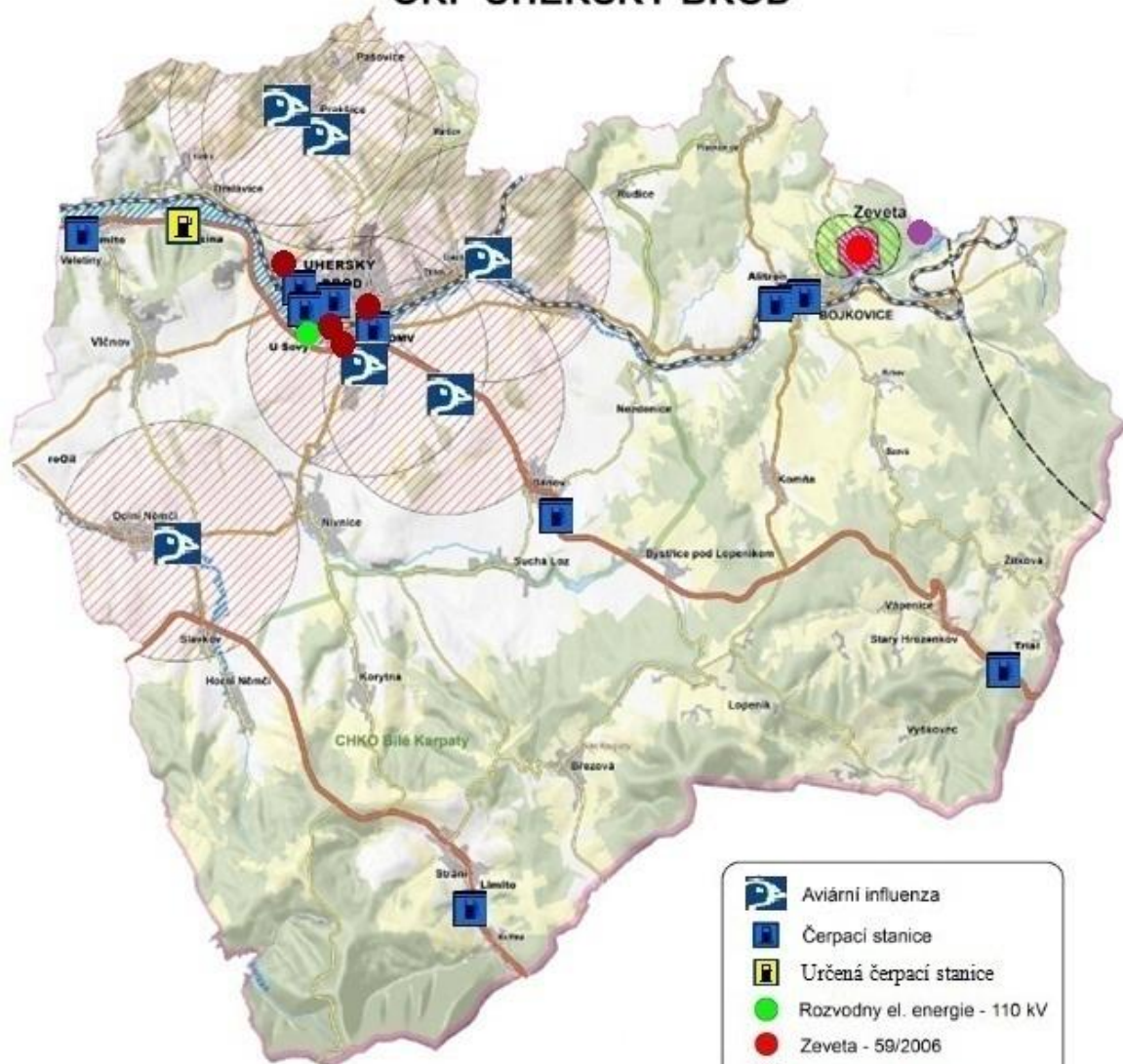
Z důvodu naléhavého obecného zájmu spočívajícího v potřebě neodkladně odvrátit ohrožení životů, zdraví a majetku způsobené krizovou situací nabývá toto rozhodnutí účinnosti okamžikem vyhlášení krizového stavu dne 2. června 2010 od 8.30. hod

MVDr. Stanislav Mišák
hejtman Zlínského kraje

PŘÍLOHA P II: MAPA RIZIK ORP UHERSKÝ BROD

ORP UHERSKÝ BROD

ZVĚTŠIT

- Aviární influenza
 - Čerpací stanice
 - Určená čerpací stanice
 - Rozvodny el. energie - 110 kV
 - Zeveta - 59/2006
 - Zdroje rizik ORP
 - VD Bojkovice
 - Pozemní komunikace 1/50
 - Železniční trať č. 341, 346
 - Záplavové území Q = 100
 - Ochranné pásmo 3 km
 - Pásmo dozoru 10 km
- Zvláštní povodně: VD Bojkovice, VD Ludkovice, VD Luhačovice

PŘÍLOHA P III: TYPOVÉ A OSTATNÍ PLÁNY

TYPOVÉ a OSTATNÍ PLÁNY

Přehled všech zpracovaných typových plánů	
Typový plán č. 1	<u>Dlouhodobá inverzní situace</u>
Typový plán č. 2	<u>Povodně velkého rozsahu</u>
Typový plán č. 3	Jiné živelní pohromy velkého rozsahu <u>lesní požáry, sněhová kalamita, zemětřesení</u>
Typový plán č. 4	<u>Epidemie</u>
Typový plán č. 5	<u>Epitytie</u>
Typový plán č. 6	<u>Epizootie</u>
Typový plán č. 7	<u>Radiační havárie</u>
Typový plán č. 8	<u>Havárie velkého rozsahu</u>
Typový plán č. 9	Jiné technické a technologické havárie <u>exploze</u>
Typový plán č. 10	<u>Narušení hrází významných vodních děl</u>
Typový plán č. 11	NEBUDE ZPRACOVÁN
Typový plán č. 12	<u>Narušení finančního a devizového hospodářství státu</u>
Typový plán č. 13	<u>Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu</u>
Typový plán	Narušení elektrické energie, plynu nebo tepelné energie velkého

č. 14	rozsahu <u>elektrická energie, zemní plyn, tepelná energie</u>
Typový plán č. 15	<u>Narušení dodávek potravin</u>
Typový plán č. 16	<u>Narušení dodávek pitné vody</u>
Typový plán č. 17	<u>Narušení dodávek léčiv a zdravotnického materiálu</u>
Typový plán č. 18	<u>Narušení funkčnosti dopravní soustavy</u>
Typový plán č. 19	<u>Narušení poskytování veřejně dostupných služeb, elektronických komunikací velkého rozsahu</u>
Typový plán č. 20	<u>Narušení funkčnosti veřejných informačních vazeb velkého rozsahu</u>
Typový plán č. 21	<u>Migrační vlny velkého rozsahu</u>
Typový plán č. 22	<u>Hromadné postižení osob</u>
Typový plán č. 23	<u>Narušování zákonnosti velkého rozsahu</u>
Typový plán č. 24	<u>Narušení funkčnosti poštovních služeb velkého rozsahu</u>

Přehled plánů

Typ plánu
Havarijní plán ORP Uherský Brod
Povodňový plán ORP Uherský Brod
Plán ochrany území před zvláštní povodní pod VD Bojkovice
Plán ochrany území před zvláštní povodní pod VD Ludkovice
Plán ochrany území před zvláštní povodní pod VD Luhačovice
Výpis z KP Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.
Výpis z KP RWE GasNet, s.r.o.
Plán krizové připravenosti Městského úřadu Uherský Brod
VHP Zeveta Bojkovice a.s. - Bojkovice
Plány krizové připravenosti určených vzdělávacích zařízení ORP Uherský Brod
Požární řád města Uherský Brod
Výpis z dílčího plánu obrany pro ORP Uherský Brod